

1 ponedjeljak, 15.10.2007.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Optuženi su ušli u sudnicu]

4 ... Početak u 09.04h

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro svima. Dobro jutro gospođu
6 tajnice, molim Vas najavite predmet.

7 TAJNICA: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Predmet IT-05-88-T,
8 *Tužitelj protiv Vujadina Popovića i drugih.*

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Za zapisnik, vidim da su svi optuženi
10 prisutni. Od timova Odbrane vidim da nema gospodina Meeka. Gospođe Nikolić... ah...
11 ah... Gdje je bio? Gospođu Nikolić. Nije tu gospodin Meek. Je. Gospođa Condon. A
12 ne vidim ni gospodina Haynesa.

13 Dobro, kod Tužiteljstva vidim da su tu...

14 A da, gospodin Lazarević.

15 U Tužiteljstvu su gospodin McCloskey i gospodin Thayer.

16 Prije nego što uvedemo svjedoka u sudnicu, vjerojatno ćete se sjetiti da
17 moramo donijeti odluku po zahtjevu koji je podnesen prošloga tjedna kojega je
18 podnijelo Tužiteljstvo, a kojim se traži dopuštenje za izmjenu popisa dokaznih
19 predmeta po pravilu 65ter i to s dva dokazna predmeta u vezi sa ovim svjedokom
20 kojeg trebamo saslušati danas. Dokument je podnesen kao povjerljivi dokument 9.
21 oktobra. Moramo li, gospodine Thayer, otići zbog toga na privatnu sjednicu?

22 G. THAYER: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine predsjedavajući i
23 časni Sude. Dobro jutro svima. Gospodine predsjedavajući, mislim da ne moramo.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja Vas to pitam zato što je dokument
2 podnesen kao povjerljivi. Dobili smo, koliko znamo, samo jedan odgovor, a to je
3 bio odgovor gospođe Fauveau. Da li i jedan drugi tim Odbrane želi još nešto
4 kazati u vezi s tim?

5 Dobro. Dakle, mi rješavamo po tome zahtjevu kojim optužba traži
6 dopuštenje za izmjenu popisa po pravilu 65ter i traži dodavanje dvaju dokaznih
7 predmeta. Naime, video snimke povlačenja nizozemskog bataljona 21. septembra
8 1995. godine i još jedan dokument koji zapravo predstavlja UNPROFOR-ov rezime
9 sastanka održanoga 19. septembra 1995. godine. Kako sam već rekao, dobili smo
10 jedan odgovor, odgovor Odbrane gospodina Miletića. Obrana se zapravo ne protivi
11 dodavanju dvaju dokumenata po pravilu 65ter, ali su od Vijeća zatražili da ne
12 uzima u obzir opis dokumenta i njegovu relevantnost zdravo za gotovo, kako je to
13 naveo tužitelj u svom podnesku. Budući da je situacija takva kakva je i da nismo
14 čuli protivljenje ni jednoga drugog tima Obrane, ovime odlučujemo odobriti taj
15 zahtjev i dopustiti Tužiteljstvu da na popis po pravilu 65ter doda ova dva
16 dokazna predmeta koja sam maloprije spomenuo. Istodobno bismo željeli kazati
17 gospođi Fauveau koja brani generala Miletića, da opis kojega su dale strane u
18 postupku za dokazni predmet po pravilu 65ter, svakako nije definitivna stvar. A
19 značaj i težina koja se pridaje dokaznim predmetima se ne pridaje na osnovi
20 njihova opisa, nego na osnovi njihova sadržaja i naravno u vezi s drugim
21 relevantnim dokazima. Ja se nadam da će to smiriti vašu zabrinutost i budući da
22 smo riješili ovo, htio bih znati ima li još netko kakvih preliminarnih pitanja?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 ispitivanje koje vodi Obrana.

2 SVJEDOK: [simultani prevod] Hvala.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer, imate riječ.

4 G. THAYER: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

5 Ispituje g. Thayer: [simultani prevod]

6 P: Dobro jutro, gospodine.

7 O: Dobro jutro.

8 P: Recite molim Vas svoje ime za zapisnik.

9 O: Tom Dibb.

10 P: Koliko imate godina?

11 O: 38.

12 P: Recite Vijeću gdje ste rođeni i gdje ste odrasli?

13 O: Odrastao sam, rodio sam se u Zimbabveu.

14 P: Prije nekoliko trenutaka ste spomenuli poduzeće *Halo Trust*, biste li

15 Vijeću kazali što je to i što Vi radite?

16 O: *Halo Trust* je vjerojatno svjetska najveća organizacija za

17 razminiranje. Radi u devet zemalja u cijelome svijetu.

18 P: Koliko dugo radite za *Halo Trust*?

19 O: Pa otkako sam otišao iz vojske, dakle od 1996. godine.

20 P: Što Vi radite tamo?

21 O: Ja sam sada viši operativni oficir u Afganistanu.

22 P: Koliko dugo radite u Afganistanu?

23 O: Ja sam smješten tamo od marta ove godine.

24 P: Molim Vas, navedite neke lokacije, neka mjesta gdje ste radili u

25 tijeku Vaših poslova za *Halo Trust*?

26

27

28

29

1 O: U Mozambiku, u Gruziji, u Čečeniji, na Kosovu, u Afganistanu u Šri
2 Lanki, Kambodži i kratko sam bio u južnome Libanonu.

3 P: Ukratko, gospodine, kakvi su Vaši svakodnevni poslovi u *Halo Trust-u*?

4 O: Moj sadašnji posao obuhvaća upravljanje, odnosno vođenje 2870
5 afganskih zaposlenika, koji rade od Kabula pa sve do rijeke Amur, dakle radi se
6 o koordinaciji i kontroli poslova, te iznalaženje fondova za taj projekt.

7 P: Hvala.

8 G. THAYER: [simultani prevod] ...Hoćemo. Upravo su mi rekli da govorim u
9 mikrofoni.

10 P: Htio bih s Vama porazgovarati o Vašoj vojnoj karijeri. Ukratko. Molim
11 Vas ispravite me ako sam bilo što krivo shvatio ili ispustio. Vi ste u britansku
12 vojsku ušli 1991. godine i diplomirali ste na akademiji *Sandhurst* 1992. godine.
13 Onda Vas je vojska poslala u školu za strane jezike gdje ste studirali srpsko-
14 hrvatski jezik. Nakon toga ste dobili čin poručnika i poslani ste u Gornji Vakuf
15 od novembra 1993. godine do otprilike maja 1994. godine kao prevoditelj. Je li
16 točno?

17 O: Da.

18 P: Osim prevodilačkih poslova... osim, dakle, prevodilačkih poslova, jeste
19 li Vi imali kakva druga zaduženja dok ste bili prevoditelj na terenu?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Da. Kada se kaže prevoditelj, to bi bilo vjerojatno preveliko
2 priznanje za moje znanje stranih jezika. Zapravo, radilo se o jednom osnovnom
3 tečaju kojega sam prošao i onda sam ubačen na razini čete u tim za vezu, i nakon
4 otprilike mjesec dana, čovjek koji je vodio taj tim se razbolio i vratio se u
5 Britaniju tako da sam ja preuzeo ulogu čovjeka za vezu.

6 P: Da li ste Vi konkretnu vezu imali s jednom stranom u ratu?

7 O: Gornji Vakuf je bio podijeljen između Hrvata i Muslimana. Dakle,
8 radilo se o mjestu gdje su živjeli Hrvati i Muslimani. Ja sam imao kontakte s
9 jednom i drugom stranom, ali uglavnom sam radio s bosanskim Muslimanima. Mislim
10 da se vjerojatno radilo o namjernoj politici - da. Zato što sam imao jednoga
11 kolegu koji se bavio više Hrvatima. Dakle, mislim da se radilo to namjerno tako
12 da strane s kojima smo u kontaktu ne misle da idemo iz jedne komande u drugu i
13 prenosimo informacije.

14 P: Vi ste u proljeće 1994. godine bili ranjeni prilikom eksplozije jedne
15 protupješačke mine. Vi i kolega ste bili ranjeni, a poginuo je još jedan oficir.
16 Kamo ste otišli nakon ranjavanja? Gdje ste bili poslani?

17 O: Nekoliko dana nakon ranjavanja su me prebacili natrag avionom u
18 Veliku Britaniju. Nakon toga moj bataljon je smješten u Sjevernu Irsku, a tamo
19 sam otišao i ja, do čini mi se 11. mjeseca te godine. Nakon toga se pojavila
20 mogućnost drugoga posla u bivšoj Jugoslaviji i tamo sam se vratio 1995. godine.

21 P: A prije toga, u januaru 1995. godine, završili ste još jedan tečaj
22 srpsko-hrvatskoga jezika u vojnoj školi za strane jezike i nakon toga ste
23 poslani u Bosnu.

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da.
- 2 P: Mislim da ste već i spomenuli da ste iz vojske otišli, izišli negdje
3 krajem 1995. godine, odnosno formalno negdje početkom 1996. godine. Je li tako?
- 4 O: Da.
- 5 P: I odmah ste počeli raditi za *Halo Trust* nakon izlaska iz vojske?
- 6 O: Da. U *Halo-u* sam počeo raditi u 4. mjesecu, dakle nekoliko mj..., ma
7 2 mjeseca kasnije.
- 8 P: Kad ste se vratili u Bosnu i Hercegovinu 1995. godine godine, kakve
9 su bile Vaše dužnosti i poslovi?
- 10 O: Ja sam zapravo bio stacioniran u Sarajevu izvan zapovjedništva za
11 Bosnu i Hercegovinu. Radio sam u uredu generala Smitha. Glavna uloga bila je
12 održavanje veze s bosanskim Srbima.
- 13 P: I kad ste počeli obavljati te zadatke?
- 14 O: Početkom aprila 1995. godine.
- 15 P: Da li ste Vi, fizički, i general Smith, bili u istoj prostoriji?
- 16 O: Da. On je svakako imao svoj privatni ured, ali bili smo... ja sam bio
17 u drugom uredu u istoj zgradi neposredno do njegovog.
- 18 P: Da li je ta zgrada imala nekakav naziv, da li su je nekako zvali?
- 19 O: Rezidencijalni objekt.
- 20 P: Recite nam koja je bila, koja je bila formalna titula, odnosno
21 funkcija, generala Smitha?
- 22 O: On je bio zapovjednik UNPROFOR-a u Bosni i Hercegovini. Dakle u višem
23 lancu zapovijedanja, bio je general Janvier koji je bio stacioniran u Zagrebu,
24 on je bio viši oficir, a general Smith je bio najviši oficir u
25
26
27
28
29
30

1 Bosni i Hercegovini.

2 P: Neposredno ispod generala Smitha da li je bio načelnik štaba?

3 O: Načelnik štaba bio je brigadni general Nikolai i zamjenik njegov je
4 bio pukovnik Coiffet a i još je bio potpukovnik Baxter kao vojni asistent.

5 P: Da li biste Vi Vijeću objasnili kakve su bile Vaše dužnosti kao
6 oficira za vezu?

7 O: Pa, zamisao toga posla je zapravo da se stvori komunikacijski lanac
8 iz rezidencije, odnosno iz Smithova ureda do bosanskih Srba, konkretno do
9 njihove najviše komande. I tom linijom komunikacija se zapravo komuniciralo
10 tako, a da se nisu, nije se moralo pisati formalna pisma koje je general pisao
11 ili koja je generalu Mladiću (...). Dakle, nešto od toga posla bio je prilično
12 težak, trebalo je organizirati sastanke, organizirati prolaske vozila i slično.
13 Komunikacija sa Srbima postala je prilično teža nakon zračnih udara u maju, čini
14 mi se, te godine.

15 P: Tko su bili Vaši kolege sa srpske strane - počnimo najprije u vojsci?

16 O: Na vojnome planu mi smo imali kontakt sa ljudima u kasarni
17 "Lukavica", a dva ključna igrača u stvari bio je čovjek po imenu Indiće on je bio
18 glavni, ispod njega je bio major Brano i jedna žena čijega se imena sada ne
19 sjećam. Dakle, general je imao kontakt preko generala Indića.

20 P: A na civilnoj strani?

21 O: Na civilnoj strani bismo se obraćali preko Lukavice, išli smo dakle
22 dalje prema Palama i kada smo dobili priliku, obično smo razgovarali

23

24

25

26

27

28

29

30

1 sa čovjekom koji se zove Jovan Zametica /u engleskom transkriptu "Zamejica"/
2 koji je bio jedan od Karadžićevih asistenata.

3 P: I da li je bio oficir za vezu koji je bio odgovoran za muslimansku
4 stranu, kad ste Vi bili bazirani u Sarajevu?

5 O: Da. Kapetan Bliss je došao nešto nakon mene i on je radio vezu sa
6 bosanskom stranom.

7 P: Da li se sećate imena kapetana Blissa?

8 O: Emma.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer, gospodine Dibb, molim
10 Vas da usporite i da pravite pauzu između pitanja i odgovora. Hvala Vam.

11 G. THAYER: [simultani prevod] Uredu.

12 P: Gospodine, da li je general Smith imao vojnog asistenta tokom tog
13 vremena kad ste Vi radili za njega?

14 O: Da, njegov vojni pomoćnik je bio potpukovnik Baxter.

15 P: Da li se sećate imena pukovnika Baxtera?

16 O: Mislim da je ime bilo Jim.

17 P: Želim sada da obratite pažnju na julij 1995. godine. Da li ste Vi
18 dobili zadatak odmah nakon pada Srebrenice da odete negde?

19 O: Da. U julu 1995. godine pomoćnik načelnika štaba, pukovnik Coiffet,
20 je upućen u Tuzlu da bi mogao direktno da referiše komandi štaba kakva je bila
21 situacija u Tuzli, a pukovnik Coiffet je poveo i mene da mu pomognem prilikom...
22 kao prevodilac.

23 P: Da li se sećate kog ste datuma stigli u Tuzlu?

24 O: Mislim da je to bilo 14. jula.

25

26

27

28

29

30

1 P: Rekli ste mi juče da se baš najbolje ne snalazite kada su u pitanju
2 datumi, ali kako to da se sećate da je to bio Dan Bastilje, praznik?

3 O: Pa, ja sam bio sa francuskim pukovnikom koji je hteo to da nekako
4 obeleži te večeri.

5 P: Uredu. Možete li da opišete Veću, šta ste videli kada ste stigli u
6 Tuzlu?

7 O: Mislim da sam dve stvari najbolje upamtio. Ja se unapred izvinjavam
8 zbog slabog pamćenja što se tiče detalja nakon 12 godina posle tog događaja.
9 Prvo je vladao potpuni haos na strani UN-a i mislim da smo mi otišli da obiđemo
10 raseljena lica iz Srebrenice. Prvo smo otišli na jedan koordinacioni sastanak
11 kojim je upravljao UN. Bio je potpuni haos. Počeo je pre nego što je trebalo da
12 počne. Dva puta smo bar morali ponovo da počinjemo. Ljudi su bili vrlo nervozni,
13 nije bilo mnogo koordinacije i vrlo malo toga je konstruktivno se dešavalo.

14 Posle toga smo otišli da vidimo da li se prihvataju izbeglice. Kao što
15 možete da zamislite, ljudi su bili u jadnom stanju, bili su potpuno fizički i
16 psihički iscrpljeni. Bili su jako zbijeni. Koliko se sećam, za njih u toj fazi
17 je bilo vrlo malo odgovarajućih uslova. Pukovnik Coiffet, sećam se, im se
18 obratio. Stao je na neko vozilo, da, održao je govor. Ne sećam se pojedinosti
19 tog govora, ja sam malo razgovarao sa nekim ljudima koji su izašli. Ponovo, ne
20 sećam se pojedinosti onoga što je rečeno, osim toga da su ljudi bili potpuno
21 iscrpljeni. Nešto u smislu: Da, mi smo tu, ali naši muški nisu sa nama. I mislim
22 da mi je ostala u sećanju činjenica da su

23
24
25
26
27
28
29
30

1 tu bile samo žene i stariji muškarci kao i mala deca, ali nije bilo muškaraca,
2 niti tinejdžera, dečaka.

3 P: Gospodine, da li je deo Vašeg zadatka bio i da se sazna šta se desilo
4 sa vojno sposobnim muškarcima iz Srebrenice?

5 O: Ne. Koliko se sećam ne. Mislim da je u pitanju bilo jednostavno da se
6 shvati kakva je situacija. Ne sećam se kakav je raport general Smith primao, ali
7 sudeći po činjenici da je bilo toliko haosa na strani UN-a, pretpostavljam da
8 nije baš dobijao koherentnu sliku i zbog toga je pukovnik Coiffet bio upućen da
9 prosledi jasniju sliku.

10 P: A što se tiče tog pitanja, o vojno sposobnim muškarcima iz
11 Srebrenice, da li se sećate šta ste tog 14. jula o tome znali?

12 O: Pa, ne sećam se. Ono što mogu da kažem je da u toj fazi nismo znali
13 da se bilo šta neprijatno desilo. Nismo znali da je došlo do masakra u
14 Srebrenici. Mi smo to tek saznali kasnije.

15 P: Koliko ste dugo ostali u Tuzli?

16 O: Mislim jedno dva-tri dana. Stigli smo 14-tog. Jedan dan, očigledno to
17 nije bilo 14-tog, otišli smo do Kladnja gde su ljudi bili prihvatani. To su dva
18 mesta kojih se sećam. Posle toga smo se vratili u Sarajevo.

19 P: Tokom vremena koje ste proveli na tom zadatku, da li ste videli bilo
20 kakve grupe vojno sposobnih muškaraca da pristižu?

21 O: Ne. Nisam.

22 P: Kasnije, u julu, da li ste dobili još jedan zadatak da idete negde?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da. Nekoliko dana kasnije, načelnik štaba, brigadir-general Nicolai
2 je otišao u Srebrenicu da bi video kako holandske trupe napuštaju enklavu, i
3 ponovo su mene zamolili da ga pratim kao prevodilac. To jest da ga pratim na tom
4 putu.

5 P: Što kraće možete, možete li da nam kažete šta ste uradili i šta ste
6 videli tom prilikom?

7 O: Ukratko, pre nego što smo stigli u grad Bratunac, sa strane puta su
8 izletela dva muškarca i zaustavili su naša vozila. Prepoznao sam jednog od tih
9 muškaraca koji nas je zaustavio kao jednog od telohranitelja generala Mladića,
10 koga sam pre toga sreo. Ja sam iskočio iz vozila, razgovarao sam sa tim čovekom,
11 objasnio ko smo, šta radimo. Odmah je došlo do nagle promene raspoloženja.
12 Postao je vrlo prijazan. Odveo me na desnu stranu puta i nedaleko odatle, malo
13 dalje od puta, general Mladić se obraćao grupi od pedesetak svojih vojnika i
14 nama je rekao: "Samo moram da završim ovaj razgovor sa svojim ljudima i
15 sačekajte, pa ću onda da dođem do Vas." Kada je on završio sa obraćanjem
16 vojnicima, onda je došao i pratio je generala Nicolaija i ostale u Bratunac gde
17 smo s njim sedeli u nekoj prostoriji i jeli smo doručak ili nešto između ručka i
18 doručka. Ne sećam se šta smo o tome tačno govorili, ali sećam se da je Mladić
19 bio u formi, da je bio jako prijazno raspoložen i posle toga kad sam se setio
20 toga, onda sam mislio da je to malo uznemiravajuće da je mogao biti toliko pun
21 energije i dobre volje imajući u vidu ono što smo kasnije saznali da se desilo.
22 Kada smo nakon obroka otišli iz Bratunca, otišli smo do mosta gde su se nalazile
23 trupe,

24

25

26

27

28

29

30

1 holandske trupe, i oni su upravo odlazili, jasno se sećam da je general Mladić
2 tamo stajao i salutirao holandskim vozilima dok su odlazili i skretali na most.
3 Nakon toga, kad su vozila otišla, Mladić nas je odveo do štaba holandskog
4 bataljona, sećam se da je put bio prepun raznih otpadaka, jasno je bilo da je tu
5 bilo na hiljade ljudi ispred tog logora, kampa holandskog bataljona. Delovi
6 odeće, ćebadi, sve je bilo dosta prljavo, jako neprijatno. Mladić je onda s nama
7 prošao kroz selo. Ne bih rekao da smo obišli celo selo, sećam se da su nas
8 odveli na grobnicu gde nam je ukazao na štetu na nekim spomenicima, ali ne sećam
9 se da li se radilo o slomljenim spomenicima ili da se radilo o tragovima
10 metaka..., ali rečeno je da su to Muslimani uradili, da ne poštuju naše mrtve.
11 Onda su nam pokazali nekoliko zgrada i mislim nakon toga da smo se vratili u
12 Sarajevo.

13 P: Gospodine, nekoliko dana nakon toga da li ste Vi dobili još jedan
14 zadatak?

15 O: Da. Nekoliko dana posle toga, ne sećam se datuma, osim onoga što
16 stoji u izjavi, probudili su me usred noći i rečeno mi je da mala delegacija, to
17 jest mala grupa iz rezidencije ide u Žepu, da prate i nadgledaju evakuaciju
18 civila iz te enklave.

19 P: Kada su Vas probudili i kada ste dobili taj zadatak, da li su Vam
20 rekli da li idete sami ili idete još s nekim?

21 O: Trebalo je da budem zajedno sa dvoje ljudi iz zajedničke komisije
22 posmatrača, i ja sam bio deo tog tima. Ne sećam se da li su me obavestili

23
24
25
26
27
28
29
30

1 tada ili sam kasnije saznao da će i takođe ljudi iz civilnih poslova UN-a takođe
2 poći s nama u Žepu.

3 P: Vi ste rekli: "Ti posmatrači zajedničke komisije". Šta je to?

4 O: To su bili pripadnici britanskih specijalnih snaga, vojnici koji su
5 bili raspoređeni širom Bosne. Oni su u stvari imali ulogu da održavaju vezu i
6 mnogo toga od poslova koje su oni radili je bilo slično onome što smo mi radili,
7 ali je prednost njihova bila da je komanda mogla da ih pošalje u prilično
8 izolovane delove zemlje, znajući da mogu da brinu o sebi i da su imali dobru
9 opremu za komunikaciju.

10 P: Da li se sećate imena ta dva oficira koji su išli sa Vama?

11 O: Sećam se imena, ali ne prezimena. Mislím da se radilo o Robertu,
12 kapetanu i Chrisu koji je bio stariji vodnik.

13 P: Da li sam Vam juče pokazao dokument da se malo podsetite na to?

14 O: Mislím da jeste i mislím da je taj stariji vodnik, mislím da mu je
15 prezime bilo Craythorn, ali ne sećam se kapetanovog prezimena.

16 P: Uredu. Molim da pogledamo dokazni predmet P02575 na elektronskoj
17 sudnici. Vi ćete sad uskoro da pogledate dokument koji će se pojaviti na ekranu
18 i mislím da će dokument... nadam se da će biti na engleskom.

19 O: Da. Vidim dokument.

20 P: Datum na ovom dokumentu je 20. julij. Kao što možete da vidite,
21 dokument se odnosi na put u Potočare 21. sa generalom Nicolaijem.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da. Tako je.
- 2 P: Tu se spominje kapetan Stevenson i vodnik Craythorn koji u stvari na
3 kraju nije otišao na taj put. Da li je tako?
- 4 O: Da. Mislim da je to tako. Ne sećam se da su njih dvojica bili tu.
- 5 P: Da. Ali mislim da ste nam juče rekli da ste se onda podsetili da su
6 ova dvojica sa Vama bili u Žepi?
- 7 O: Da. Prilično sam siguran. Craythorn, nisam siguran, ali ne sećam se
8 da li je Rob bio Stevenson, ili neko drugi.
- 9 P: A kapetan Dibb koji se ovde spominje, to ste Vi? Da li je to tačno?
- 10 O: Da. Tako je.
- 11 P: I da li ste se na osnovu ovog dokumenta također setili datuma kada
12 ste bili na mostu u Bratuncu? To jest da je to bio 21. julij?
- 13 O: Vrlo je teško reći da sam se podsetio. Zato što sam tada radio po 7
14 dana nedeljno i prilično je teško setiti se koji je bio dan u pitanju, a kamoli
15 datum. Ali, nemam razloga da sumnjam da se radi o ispravnom datumu u dokumentu.
- 16 P: Molim da pogledamo drugu stranicu engleskog prevoda. Radi se o
17 dokumentu koji u originalu ima samo jednu stranicu. Šta vidite, tko je potpisao
18 taj dokument, gospodine?
- 19 O: General Miletić.
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Pre tog puta u Bratunac, da li ste ikada čuli za generala Miletića?

2 O: Iskreno govoreći, nisam siguran. To nije bilo ime koje sam ja
3 povezivao sa bilo kojom konkretnom funkcijom.

4 P: Sećate se da sam Vam jučer pokazao dokument o sastanku u septembru
5 1995. godine kome je prisustvovao general Smith. Vi ste bili prisutni, general
6 Dragomir Milošević, kao i general Miletić. U Sarajevu. Da li se sećate da ste
7 videli taj dokument?

8 O: Da.

9 P: Gospodine, danas, ovde, da li se sećate bilo čega o tom sastanku ili
10 o generalu Miletiću?

11 O: Sećam se da je održan sastanak i mislim da je bio još jedan, par dana
12 kasnije, na kojima se govorilo o poštovanju prekida vatre i obaveza koje
13 proizilaze iz toga od strane bosanskih Srba. Osim toga, jednostavno se ne sećam
14 kakvi su bili odnosi među ljudima i konkretno o čemu je još razgovarano na tom
15 sastanku.

16 P: Uredu. Mislim da smo sa ovim dokumentom završili. Hvala Vam.

17 Da se vratimo sada na to kada su Vas probudili u pola noći i otišli ste
18 na taj zadatak sa ta dva oficira iz te zajedničke posmatračke komisije. Kakav je
19 bio zadatak u pitanju?

20 O: Otišli smo u Žepu sa opremom za vezu i trebalo je da izveštavamo
21 komandu BH, da bi oni tačno znali šta se na terenu dešava u Žepi. Nisam siguran
22 da li sam ja to kasnije zaključio ili se radilo o raportu tada, ali mislim da je
23 bilo vrlo jasno da je cilj bio da pokušamo da obezbedimo da se stvari ne
24 odvijaju onako kako su se odvijale malo ranije u Srebrenici.

25

26

27

28

29

30

1 P: Kada govorite o Srebrenici, čega se sećate, kakve ste informacije
2 imali tada u julu o onome što se desilo u Srebrenici?

3 O: Pa, prilično sam siguran da sam do tada već znao da je došlo do
4 nekakvog masakra. Nisam siguran da li nam je bilo jas... da li nam je bio jasan
5 obim masakra.

6 P: A kome ste Vi raportirali u BH komandi?

7 O: U odeljenju za vezu nalazila se kancelarija tih posmatrača iz
8 zajedničke komisije, koja se nalazila bukvalno preko puta jednih stepenica i
9 kontejnera, a tu se nalazila kancelarija generala Smitha. Tako da smo mi onda
10 govorili naše informacije tim pripadnicima zajedničke komisije, a oni generalu
11 Bax... pukovniku Baxteru, a onda je on raportirao generalu Smithu.

12 P: I Vi ste rekli da ste nakon toga, ili ubrzo nakon toga saznali da će
13 Vas pratiti i neki oficiri iz Civilnih poslova. Da li se sećate tko je bio u
14 pitanju?

15 O: Da, radilo se o dvojici. To su bili Ed Joseph i Vitkor Bezklengo /u
16 engleskom transkriptu: "Bezrouchenko"/.

17 P: A osim te dvojice? Da li je još netko trebao da ide sa Vama u žepu?

18 O: Da. Ne sećam kada smo se sreli sa jednim francuskim pukovnikom. On je
19 bio legionar i bio je sa njim i njegov prevodilac koji je mnogo bolje govorio
20 jezik nego ja. Onda smo se također sastali sa jednim ukrajinskim kapetanom koji
21 je također bio oficir za vezu.

22 P: A taj ukrajinski kapetan, gde se on nalazio, gde mu je bila baza?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Mislim da je on bio baziran u kasarni "Tito" u Sarajevu.

2 P: Spomenuli ste francuskog pukovnika koji je možda bio u Legiji
3 stranaca. Možete li da lepo kažete njegovo ime, mislim da to nije transkript
4 uspeo da zabeleži?

5 O: Mislim da se radilo o pukovniku Jermaineu.

6 P: Uredu. I vi ste svi zajedno otišli. Kako je to sve teklo?

7 O: Ne sjećam se baš najbolje, ali pretpostavljam da smo otišli, no ne
8 mogu garantirati. Mi smo dakle otišli svi zajedno na promatrački punkt 2, na
9 vrhu brda u Žepi.

10 P: Da li biste nam opisali malo to mjesto? Općenito?

11 O: Koliko se sjećam, išlo se relativno dobrim neasfaltiranim putem kroz
12 šumu. Mislim da su to uglavnom bile... da se radilo o jelovoj šumi. I na vrhu
13 brda, kada dođete na to mjesto, onda je cesta išla cik-cak u samu Žepu. Ja
14 mislim da je tamo bila i nekakva ograda od bodljikave žice, kao jedna barikada
15 na tom mjestu, što je imalo smisla, jer je to bio kontrolni punkt.

16 P: Molim Vas opišite sucima što ste vidjeli kada ste tamo stigli - i
17 počnimo najprije - da li ste vidjeli ikoga od starješina od zapovjednika VRS-a?

18 O: Opet, ne sjećam se konkretnih detalja. Ali, tamo su bili generali
19 Mladić i Tolimir. Sjećam se da su obojica tamo bili u tom trenutku. Sjećam se da
20 su bili ljudi iz Međunarodnog Crvenog križa, mislim iz njihovog ureda na Palama.
21 Oni su također bili tamo na vrhu toga brda u tom trenutku. Mi smo, mislim da su
22 svi zapravo sjedili, da smo zapravo svi su bili tamo na jednome "s" zavoju
23
24
25
26
27
28
29
30

1 prilično uskome na cesti, odakle se pružao pogled prema selu. Mislim da smo tamo
2 bili cijelo vrijeme. Ljudi iz Crvenoga križa i naša grupa su nastojali dobiti
3 dozvolu za ulazak u samo mjesto, da vidimo što se zapravo tamo događa.

4 P: Spomenuli ste generala Tolimira. Da li ste njega susreli ikada prije
5 tog puta?

6 O: Jesam.

7 P: Kada i u kojoj situaciji?

8 O: Opet se radilo o mojim poslovima oficira za vezu iz komadne za Bosnu
9 i Hercegovinu. Naime, ako je Smith pokušavao organizirati sastanak na najvišoj
10 razini, nastojao je doći do Mladića. Ali, često je bilo lakše stupiti u kontakt
11 s Tolimirom. I svakako, ako ne bi general Smith osobno bio prisutan na takvome
12 sastanku, imali bismo daleko bolju šansu vidjeti se sa generalom Tolimirom.

13 P: Vi ste upravo spomenuli Međunarodni Crveni križ i mislim da ste
14 spomenuli i sebe. Rekli ste da ste pokušali dobiti dozvolu za ulazak u grad. Od
15 koga ste tražili dozvolu?

16 O: Od generala Mladića, budući da je on tamo bio najviši oficir na
17 terenu. Rekao bih da smo u tom trenutku svi bili mišljenja da general Mladić pod
18 kontrolom ima ono što se u tom trenutku događalo u Žepi.

19 P: Što ste zatim učinili?

20 O: Ja sam uspio razgovarati sa Mladićem i pitao sam mogu li otići tamo
21 dolje s... ne sjećam se zašto, ali ljudi iz promatračke zajedničke komisije nisu
22 došli s nama, ali sam organizirao da odemo dolje s istim vozilom s francuskim
23 pukovnikom i njegovim prevoditeljem. Dakle, ja sam se spustio zajedno s njima,
24 mislim da su ljudi iz Međunarodnog Crvenog križa i odjela za civilne poslove

25

26

27

28

29

30

1 također došli, mislim istovremeno. Svi su svakako bili tamo kratko nakon toga.
2 Sjećam se da su obje te grupe bile u Žepi, negdje oko podneva ili u ranim
3 popodnevnim satima.

4 P: Bez otkrivanja identiteta ljudi iz Međunarodnog Crvenog križa, ako ih
5 se uopće sjećate, sjećate li se možda koliko ih je tamo bilo?

6 O: Mislim da je bio... ja sjećam se jedne žene koja je tamo bila.

7 P: Jeste li nešto vidjeli prilikom spuštanja u grad, i ako jeste - što?

8 O: Dok smo se vozili niz cestu, vidjeli smo veliki broj pripadnika VRS-a
9 koji su bili uz... stajali uz cestu i bili su iscrpljeni, što je bilo i za
10 očekivati zato jer su proveli nekoliko dana u borbama. Sjećam se da je bilo jako
11 puno starih novaca koji su tamo bili, što je bilo pomalo čudno. Bio je jedan
12 tenk uz kojega je stajao i prazan sanduk za municiju okrenut prema dolini. Dok
13 smo... kada smo se spustili do samoga dna, sjećam se da su bile dvije barake,
14 dvije drvene kuće, koje su izgledale prilično novo. I to je otprilike granica
15 dokle su snage VRS-a smjele doći do mjesta. Kada smo dakle prošli tu barijeru,
16 taj punkt, više nije bilo vojnika VRS-a u samome selu. Prošli smo, provezli smo
17 se kroz selo, prošli glavni trg na kojem je bila džamija i otišli u komandu
18 ukrajinske čete koja je tamo bila smještena, a koja se nalazila negdje na samome
19 kraju sela.

20 P: Dobro. Sad ću Vas prekinuti za trenutak i postaviti nekoliko dodatnih
21 pitanja. Jeste li osim onoga tenka vidjeli ikakvo drugo naoružanje

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ili artiljerijsko oružje?

2 O: Ja sam u svojoj izjavi rekao da sam vidio par minobacača. Ne sjećam
3 se toga sada, ali nemam razloga sumnjati u svoju izjavu.

4 P: Dakle, rekli ste da je bila jedna točka nakon koje vojnici VRS-a više
5 nisu smjeli ići dalje. Tko im je to zabranjivao?

6 O: Pa rekao bih da im dalje to nije dopuštala sama vojska Republike
7 Srpske. Dakle, viša komanda, na kraju general Mladić. Ali moguće je da je odluka
8 donesena i na nižoj razini, nisam siguran.

9 P: Spomenuli ste par zgrada, glavni trg i džamiju u centru grada. Biste
10 li nam, molim Vas, opisali zgrade koje ste vidjeli? Hoćete li nam kazati u
11 kakvom su stanju bile?

12 O: Sjećam se samoga trga, bio je to dosta otvoreni trg na kojem je bila
13 fontana koja je zapravo bila vrlo korisna, jer je zapravo bila izvor vode za
14 ljude, za prognanike koji su tamo dolazili. Džamija s jednim minaretom i na
15 nekim kućama su se vidjeli tragovi granatiranja. Ja se ne sjećam konkretno samih
16 pojedinih zgrada, bile su to kuće koje su imale tragove oštećenja od
17 granatiranja, što je bilo uobičajeno u cijeloj Bosni i Hercegovini u to vrijeme.

18 P: Možete li nam kazati da li su ti tragovi granatiranja bili svježiji ili
19 su bili stariji?

20 O: Ja sam bio uvjeren da su to svježiji tragovi granatiranja, naime,
21 prilično je lako kazati ako nešto negdje padne na zemlju, lako je vidjeti jer je
22 zemlja raskopana i vidi se razlika da li je nešto novo ili je staro mjesec dana.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: I da li ste osim tog, tih tragova svježeg granatiranja po kućama
2 vidjeli na samim cestama, odnosno na zemlji tragove granatiranja?

3 O: Da. Da. Tamo su... bilo je tamo kratera od granatiranja, i bilo je
4 nečega što je izgledalo poput kratera od mina. Nešto dalje na cesti. I bilo je
5 jedno oštećeno, odnosno onesposobljeno vozilo koje nas je zapravo brinulo, zato
6 što smo morali proći tom cestom.

7 P: Spomenuli ste da ste otišli do ukrajinske baze u gradu, što ste
8 radili kad ste tamo došli?

9 O: Mi smo došli do baze, zaustavili se i koliko se sjećam, bila je tamo
10 jedna skupina civila iz sela, odnosno iz okoline, koji su se okupili ispred
11 baze. U tom trenutku tamo je bilo puno ljudi - možda 50 do 80 civila koji su se
12 tamo okupili. Bio je jedan civilni liječnik s tim ljudima, bosanski komandant
13 Avdo Palić je također bio prisutan. Sjećam se jednoga mladića koji je svakako
14 bio mentalno poremećen i mislim da se ne sjećam jesam li vidio muškarce koji bi
15 bili adolescenti ili mlađi muškarci, pa do recimo 50-tak godina. Sjećam se nekih
16 starijih muškaraca koje sam tamo vidio nešto kasnije.

17 P: Sjećate li se da li Vam je pukovnik Palić išta tada rekao?

18 O: Da. Dok smo bili tamo, on je održao jedan formalni govor, održao je
19 nama nekakav formalni govor u kojem je rekao: "Okolnosti su takve i takve, žepa
20 je pala, i nadamo se da će se prema nama postupati na human način", a ja sam
21 shvatio da on zapravo hoće reći: "Ne želimo da se ovdje dogodi ono što se
22 dogodilo s ljudima u Srebrenici".

23 P: Vi ste spomenuli jednog liječnika koji je bio tamo. Prvo, recite nam,
24 znate li kako se zvao.

25

26

27

28

29

30

1 O: Mislim da se zvao Benjamin.

2 P: Što je on radio?

3 O: On je izgledao, jedan od... ah, ne mogu sada smisliti bolju riječ,
4 ali jedan od najviših civila u grupi ljudi koja je tamo bila. I, on je bio
5 kontakt, budući da je na neki način predstavljao civilno stanovništvo.

6 P: Da li je on tada nešto radio i ako je - što?

7 O: Osim što je on bio liječnik za civile, tamo je bilo i nekoliko
8 ranjenih ljudi u selu i on je kao liječnik svakako želio postići da se ti ljudi
9 evakuiraju iz enklave i da dobiju solidnu liječničku pomoć. Dakle, on se
10 uglavnom donekle time bavio. On je pitao našu delegaciju što mi možemo s tim u
11 vezi učiniti.

12 P: Jeste li imali ikakvih kontakata s predstavnikom Međunarodnoga
13 Crvenog križa?

14 O: Da. Sjećam se da sam bio prilično frustriran stavom Međunarodnoga
15 Crvenog križa i ja moram kazati da je to organizacija za koju ja imam... koju
16 izuzetno cijenim, ali to je zapravo jedna od rijetkih prilika kada sam bio jako
17 ljut na njih. Naime, očigledno je bilo da će se ti ljudi iseliti, odnosno da će
18 ih odvesti iz žepe. Mi smo razgovarali o tome što bismo trebali učiniti, zato
19 što se zapravo jako malo moglo i učiniti, ali jedna od tih malih stvari koje su
20 se mogle učiniti je bilo popisati sve ljude dok se budu ukrcavali u vozila i
21 onda smo se nadali da ćemo biti u stanju provjeriti taj popis kada se ljudi budu
22 iskrcavali, da vidimo da su se iskricali svi oni koji su se i ukricali.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ja sam očekivao da će Međunarodni Crveni križ u tome sudjelovati, međutim oni su
2 to odmah odbili. Ja sam prilično siguran da su izgovorene riječi poput onih: "Mi
3 to ne možemo učiniti zato što će se smatrati da sudjelujemo u etničkom
4 čišćenju." Oni su jednostavno izgledali kao da izbjegavaju tu stvar, te da će se
5 nešto dogoditi i da svakako postoji nešto što bismo mi mogli učiniti da stvar
6 poboljšamo.

7 P: Da li ste vidjeli nekoga od oficira VRS-a u gradu?

8 O: Da. Došao je general Tolimir osobno, u nekom trenutku. Ja se ne
9 sjećam je li on tamo bio od samoga početka ili je došao nešto kasnije. Ali, mi
10 smo preko generala Tolimira dobili dozvolu za izvlačenje ranjenih i mislim da su
11 oni bili izvedeni ukrajinskim oklopnim vozilom. Ja sam razmišljao zašto oklopnim
12 transporterom i nagađam da je zato što se radilo o ljudima koji su bili sposobni
13 za borbu, ljudi koji su zapravo sudjelovali u borbama, pa smo mislili da im je
14 potrebno zaštićeno vozilo da bi mogli izići iz enklave.

15 P: Sjećate li se tko je išao s tim ranjenicima?

16 O: Mislim da je, da su ih odvezli dakle, ukrajinski vozači tim vozilom.
17 Ali, doktor Benjamin je otišao zajedno s njima.

18 P: Kamo ste nakon toga pošli? Nakon što su ti ranjenici odveženi?

19 O: Kad su oni otišli, mi smo se vratili opet na brdo, na promatrački
20 punkt 2.

21 P: Kad ste se vratili na promatrački punkt 2, koliko je otprilike sati
22 bilo, odnosno, koje doba dana je bilo?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Pretpostavljam da je bilo tri popodne, ali to sada samo nagađam.

2 P: Kad ste se vratili na tu kotu, jeste li vidjeli nešto u dolini čega
3 se i danas sjećate?

4 O: Da. U tom trenutku je bilo očigledno da počinje paljevina, vidjelo
5 se. Tamo su bili i plastovi sijena i zgrade. Ne u samome selu, nego onako, na
6 rubovima doline. Dakle, palili su zgrade i stogove sijena.

7 P: Kakve zgrade?

8 O: Pretpostavljam da se radilo o stambenim objektima, neke od njih bi
9 bile vjerojatno gospodarske zgrade, a neke su bile kuće u kojima su ljudi
10 živjeli.

11 P: Da li ste se Vi onda vratili nešto kasnije u grad toga dana?

12 O: Da. Kad smo se ponovno spustili dolje došli smo *Land Rover*-om, ljudi
13 iz zajedničke komisije, dakle s kojima sam došao, dakle, oni su išli s nama sve
14 do dna.

15 P: Što ste radili kada ste se vratili u grad?

16 O: Mislim da smo toga popodneva, vjerojatno je zapravo je /sic/ već bila
17 večer, da su prvi autobusi i kamioni poslani u selo s mjesta gdje su čekali na
18 vrhu brda. Mi smo uspjeli ukrcati, pretpostavljam da je bilo 20 vozila punih
19 ljudi. Dakle, sa toga trga da su se tamo ukrkali u vozila i otišli iz enklave.
20 Odvezeni su za Kladanj. Ono čega se sjećam je bilo kada smo se ponovno spustili
21 s brda, da se broj ljudi u mjestu jako povećao. Puno ljudi je došlo. Da li je
22 ona ranije obavljena evakuacija ranjenih malo podigla povjerenje? Možda je to
23 bilo to.

24 P: A koliko su godina imali ljudi i kakvog su spola bili? Ti ljudi
25
26
27
28
29
30

1 koje ste vidjeli kada ste se vratili?

2 O: Uglavnom žene uz malu djecu.

3 P: Je li bilo muškaraca?

4 O: Bilo je. Nešto svakako starijih muškaraca, sjećam se, ne toga
5 konkretnoga dana, nego zadnjega dana sjećam se da sam od kuće do trga otpratio
6 jednoga vrlo jakog, vrlo starog čovjeka koji zapravo očito nije dobro shvaćao
7 što se događa, osim da ga sele.

8 P: Vi ste u to vrijeme bili među civilima u Žepi, jeste li razgovarali s
9 kime od njih?

10 O: Jesam.

11 P: I na osnovi razgovora s njima i promatrajući ih, možete li nam
12 opisati u kakvom su emotivnom stanju bili?

13 O: Donekle su bili iscrpljeni. Oni su željeli otići iz Žepe u tom
14 trenutku i to je nedvojbeno. Ali, bilo je par slučajeva, negdje pred kraj, pred
15 kraj evakuacije da je tako nazovemo. Dakle, izgledalo je kao da je došao zadnji
16 kamion za taj dan, pa je onda došlo još jedno vozilo, i onda je došlo do navale
17 ljudi koji su se željeli ukrcati i to je svakako bio znak da ljudi žele od tamo
18 otići. Ja sam razmišljao o tome, posebno zadnja 24 sata i zapravo pokušavam
19 uvidjeti što je bilo različito u tome, jer, ja sam od tada vidio događaje u
20 Groznom u decembru 1995. godine, bio sam u južnome Libanonu prošle godine...

21 I ono što meni ukazuje razliku između Žepe i ta dva mjesta, je prvo da
22 su ti ljudi uvijek već bili raseljeni i zapravo da su vrlo često sudili

23
24
25
26
27
28
29
30

1 da odlaze u zadnjem sigurnom momentu. U Groznom i u Libanonu je to bilo prije
2 nego što neko mjesto padne, zato što jako puno eksplozivnih naprava, odnosno
3 projektila, pada po selu. Ovdje je situacija bila da je zadnji sigurni moment za
4 stanovništvo bio onaj trenutak kada borbe zapravo prestanu i kada je vojska
5 Republike Srpske bila već spremna za ulazak u selo, odnosno bila oko sela. Ljudi
6 su svakako bili u strahu, ja uopće ne sumnjam u to.

7 P: I na osnovu razgovora sa civilima da li ste mogli da vidite da li su
8 oni primili informaciju o tome šta se desilo sa vojno sposobnim muškarcima u
9 Srebrenici?

10 O: Da, prilično sam siguran da jesu.

11 P: A koja su vozila korišćena da bi se prevezli civili, kad ste se
12 vratili tog dana?

13 O: Koliko se sećam, radilo se o civilnim vozilima i kombinaciji autobusa
14 i kamiona.

15 P: A da li znate tko je obezbedio i tko je vozio ta vozila?

16 O: Vozila je obezbedio VRS, ne sećam se konkretno tko su bili vozači,
17 ali pretpostavljam da se radilo o civilima vozačima.

18 P: Gde ste proveli tu prvu noć, nakon što ste stigli u Žepu?

19 O: Prvu noć smo proveli u podnožju brda u ukrajinskom logoru.

20 P: A šta ste uradili sledećeg dana?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 90: Sledećeg dana je bilo opet isto, u smislu da je bilo više, još više
2 ljudi u selu, da je mnogo više došlo tokom noći i cilj je bio da se zajedno sa
3 srpskom komandom evakuiše što više moguće civila iz sela. Sećam se da je tog
4 dana došlo do male panike među ljudima. Mislim da su povređeni ljudi odlazili
5 kao i pre i da ih je trebalo prevesti u oklopnim vozilima, ali kada je
6 stanovništvo videlo da odlaze ta oklopna vozila, oni su smatrali da to u stvari
7 UN napušta selo. Tako da su oni masovno seli na put i blokirali izlaz iz Žepe,
8 tako da niko nije mogao da prođe. Ja sam lično dosta vremena proveo
9 razgovarajući sa ljudima, pokušavajući da ih ubedim da se ne radi o tome da
10 evaku... da se UN evakuiše, već da se prevozi još jedna grupa povređenih, i
11 pokušao sam da im dam garancije da ćemo mi, UN, ostati u selu. I dok se ta priča
12 širila, i dok su ljudi postepeno počeli da nam veruju o tome, mi smo u isto
13 vreme razgovarali sa generalom Mladićem ponovo, koji se nalazio na vrhu brda i
14 hteli smo da nam pomogne, da pošalje još jednu grupu vozila, da pokaže civilnom
15 stanovništvu da se ne radi o posljednjoj evakuaciji kada su oni u pitanju.

16 P: Osim doktora Benjamina koga ste videli tog prvog dana, da li Vam je
17 ostao u sećanju još neki civil tokom tih dana'

18 O: Da, jedan koga sam trebao odmah da spomenem, to je osoba po imenu
19 Hodža, koji je na neki način imao veze sa džamijom u Žepi. On je bio mlađi

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 čovek. Nije bio, očigledno, borac. Ali je pomagao da se sastave spiskovi ljudi
2 koji su odlazili. Isto, donekle je on bio još neko s kim smo mi mogli da
3 razgovaramo, a onda je on mogao da se obrati stanovništvu u odsustvu doktora
4 Benjamina.

5 P: Jasno nam je da se nakon 12 godina ne sećate savršeno konkretnih
6 datuma događaja, ali možete li da opišete otprilike za Veće koliko su dana
7 trajali ti transporti?

8 O: Kao što sam jučer spomenuo, odmah neposredno nakon svega toga mi je
9 bilo teško da razvrstam sve po datumima. Ali, mislim da je prva grupa otišla
10 prvog dana kad smo stigli. Onda su bila dva puna dana evakuacija kada je velika
11 većina ljudi otišla. Na kraju, još je ostala grupa od oko 400 ljudi koji nisu
12 otišli, tako da su i oni morali da se prevezu u četvrtoj turi, što je po mom
13 sećanju, mislim, bilo četvrtog dana.

14 P: Uredu. Gde ste vi noćili tokom tih događaja?

15 O: Mi smo bili u ukrajinskom logoru. Prve noći je pukovnik ponudio da
16 izbacim neke ljude iz njihovih kreveta, međutim, mi nismo to hteli. Tako da smo
17 mi spavali na verandi. Onda prve ili... noći... ili sledećeg jutra smo našli...
18 zatekli, ukrajinske vojnike kako pokušavaju da opljačkaju naš *Land Rover*. Onda
19 smo se smenjivali, svake noći neko od nas je spavao u vozilu, a neko je spavao
20 napolju.

21 P: A to je bilo u gradu, zar ne?

22 O: Da, tako je.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Možete li da procenite za Veće, otprilike koliko je ljudi pristiglo
2 tokom ta dva puna dana dok je trajao taj transport i koliko je ljudi prebaćeno
3 iz Žepe tokom ta dva dana?

4 O: Pa, rekao bih oko 4.000 ljudi.

5 P: Vi ste opisali grupu od 400 ljudi koja je ostala nakon drugog prvog /
6 u engleskom originalu: "full", prijevod "punog, cijelog"/ dana tih transporta?

7 O: Da.

8 P: Šta ste uradili sa tim ljudima?

9 O: Mislim da sam već spomenuo da su oni bili jako nervozni, da su
10 mislili da su propustili svoju šansu i da su napušteni, da će jednostavno biti
11 ostavljeni u selu. I mislim da su oni prolazili kroz psihički stres nakon što su
12 videli da su svi drugi otišli. Tako da su oni bili u blagoj panici. Mi smo im
13 rekli da ćemo da ih smestimo u baštu oko džamije i rasporedili smo oko njih neke
14 francuske vojnike. Koliko se sećam toga, nije to bilo zato što smo mislili da će
15 se njima bilo šta desiti. Jednostavno smo hteli njih da uverimo da nisu
16 napušteni.

17 P: Vi ste spomenuli francuske trupe. Tko su to...? Koji su to vojnici
18 bili?

19 O: Mislim da je to bila grupa ljudi jačine čete, koji su bili pod
20 komandom francuskog pukovnika inženjerca i ponovo pokušavam da se setim zašto su
21 oni upućeni. Sećam se da sam ja, kao i ova dvojica iz ZKP-a, bili prilično
22 neimpressionirani onim što Ukrajinci uspjeli da organizuju. Oni su bili u divnoj
23 dolini koja nije baš videla mnogo akcije u proteklih par godina, ali radilo se o
24 tome da je kamp bio dosta zapušten, zidovi koji su bili napravljeni od džakova
25 peska su bili propali i činilo se da trupe nisu dovoljno snabdevene čizmama.
26 Nije bilo toliko puno oružja. Ne sećam se da li smo to uradili, ali prilično

27

28

29

30

1 sam siguran da smo verovatno izvestili BH komandu o tome da ovi vojnici baš ne
2 obavljaju nešto puno posla tamo. I mislim da se to dobro shvatilo na nivou
3 komande. I mi smo svi imali malo više vere u posao koji NATO snage obavljaju,
4 nego druge snage koje su podržavale UN misiju u Bosni i Hercegovini. Tako da su
5 onda Francuzi bili upućeni da ojačaju sigurnosnu situaciju u Žepi.

6 P: Kada su oni stigli, taj francuski kontingent, pod kontrolom tog
7 inženjera pukovnika, da li ste primetili da ima kontakata između tog pukovnika
8 i oficira VRS-a?

9 O: Tokom tog dana, taj pukovnik koji je došao ranije je otišao i predao
10 je komandu tom pukovniku inženjercu i između njih dvojice je postala vrlo
11 različit stil komandovanja i, možda činim čoveku nepravdu, ali mislim da su
12 donekle Srbi bili prema njemu grubi, a on nije imao snage da im se odupre onako
13 kako je pukovnik Jermaine to uradio na samom početku.

14 P: Vi ste govorili o tome kako je general Tolimir stigao u grad prvog
15 dana kada ste Vi bili tu, da bi ovlastio da se prebace ranjeni. Da li ste ga
16 tokom tih dana, dok su trajali transporti, ponovo viđali po gradu?

17 O: Da. On je bio tu. Ja sam... , znam da je na kraju prvog tog dana kada
18 su se odvijali transporti, s njim ponovo govorili da li treba o tome da li treba
19 uputiti više trupa ili ne, da li treba uputiti još vozila te noći. Onda smo
20 odlučili, ne, da ostavimo sve do sledećeg jutra. Isto tako se sećam

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da sam ga video četvrtog jutra tog dana kada smo prebacili tih poslednjih 400
2 ljudi. Sećam se da je sedeo sa flašom alkohola kod tih novih baraka. Tako mogu
3 da ih opišem. Tako da je on sigurno bio tamo i bio je pod blagim utjecajem
4 alkohola to jutro. Mi smo ponovo razgovarali o tome da se prebaci još jedna
5 grupa ranjenih ljudi i ne sećam se kada su ti ljudi stigli u Žepu. U određenom
6 trenutku tog jutra, general Tolimir je pristao da ti ljudi mogu da odu, što je i
7 učinjeno, a želim da kažem da sam ja u svojoj prethodnoj izjavi rekao da su oni
8 bili izvučeni iz vozila u Rogatici. Sada se bojim da se ja ne sećam tko mi je to
9 rekao. Tog istog dana taj hodža koga sam ja ranije pomenuo je bio sa tom
10 poslednjom grupom ljudi koja je napustila Žepu i mislim da verovatno na vrhu
11 brda, a ne u dnu brda, dok su se vozila upravo spremala da odu, general Tolimir
12 je izveo jednog čoveka. Rekao je: "On je vojno sposoban i prema tome on ne može
13 da se evakuiše zajedno sa ženom i sa decom." Tim za civilne poslove UN-a se
14 bunio, ali jednostavno nisu mogli da postignu ono šta su hteli. Do tada prilično
15 sam siguran da je general Smith već bio otišao i mislim da nismo oko toga
16 stupili u vezu sa našom komandom. Tako da je hodža odveden i nije mu bilo
17 dozvoljeno da ode.

18 P: Vi ste upravo spomenuli generala Smitha. Tokom tog prevoza ljudi, da
19 li ste ga Vi viđali uopšte po gradu?

20 O: Koliko se sećam, on mislim da nikada nije otišao dalje od OP 2 na
21 vrhu brda. I nije otišao u samo selo ili u grad.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da li znate gde je on noćio u tom periodu?

2 O: Ne. On je verovatno odlazio i dolazio tokom dana, tako da imajući u
3 vidu distancu i vreme koje je potrebno, on je verovatno po nekoliko sati svaki
4 put provodio na OP 2, ali se preko noći vraćao u Sarajevo. Koliko se ja sećam.

5 P: Gospodine, nakon što je civilno stanovništvo prebačeno, šta ste
6 videli da se dešava dalje po gradu?

7 O: Mog četvrtog dana sam otišao na vrh brda i videli smo kako hodžu
8 skidaju sa tog transporta. Ponovo smo te noći otišli u grad i bilo je jasno da
9 su poslednji civili otišli, da su prebačeni i sada je srpskim vojnicima bilo
10 dozvoljeno da uđu u samo selo. I bez mnogo odugovlačenja postalo je jasno da se
11 kuće pustoše, da se nosi nameštaj, električni aparati, da se to sve pakuje, trpa
12 u vozila i vozi u brda. Sećam se da su kuće u selu bile zapaljene, i to je u
13 stvari manje-više trajalo tokom celog vremena, dok smo mi boravili u žepačkom
14 kraju.

15 P: Kad kažete da se kuće pale, tko ih je palio?

16 O: Pa nisam gledao da to neko baš radi, ali što se tiče povoda i uzroka,
17 mislim, vojnici su ušli u grad. Kuće su počele da gore. Tako da po mom
18 mišljenju, savršeno je jasno da su to uradili vojnici VRS-a u gradu.

19 P: Da li je ostao neki civil, Musliman tada u žepi?
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ne. Prilično sam siguran da ih nije bilo. Sa nama je do kraja bio
2 hodža koji je očigledno znao svoju pastvu, da je tako nazovem. On je razgovarao
3 sa ljudima, isto tako smo razgovarali sa Ukrajincima i zamolili smo ih da
4 pošalju vozila u izvidnicu, da pregledaju neke isturenije kuće i zaseoke da bi
5 bili sigurni da niko nije ostavljen. Isto tako smo i mi proveravali kuće po
6 selu, donekle. Mi smo tu pronašli jednog starca koga sam spomenuo ranije.
7 Međutim, ja sam prilično siguran da nije bilo bosanskih civila, to jest
8 Muslimana koji su ostali tada u žepi.

9 P: Sada da se vratimo na pljačku i uništavanje imovine. Da li Vam se
10 činilo time neko rukovodi? Da je tu neko glavni?

11 O: Te prve noći ne, ali kako su tekli dani, mislim da je bio pukovnik
12 ili major Kušić iz Rogatičke brigade koji je bio prisutan tu celo vreme. I
13 mislim da već u toj fazi Mladić i Tolimir su otišli, a izgledalo je da je Kušić
14 tu glavni čovek i on je išao gore-dole svojim vozilom redovno.

15 Ako se vratimo na prethodnu fazu, gde, recimo da je neko iz komandne
16 strukture rekao: "Vi nećete ući u selo." U ovom slučaju je sada očigledno neko
17 rekao da mogu da uđu u selo i ponovo, po mom mišljenju, VRS su bili
18 profesionalni oficiri i apsolutno sam siguran da je neko rekao da to ne sme da
19 se radi, da oni to ne bi uradili. Prema tome, da li se radilo o stvarnom
20 naređenju, ili se samo radilo o tome da je neko zatvorio oči na ono što se
21 dešava, ja ne mogu da kažem. Ali, to se apsolutno dešavalo.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau.

2 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, radi se o prigovoru. Mi sada
3 ulazimo u nagađanje, šta svedok misli i šta svedok pretpostavlja.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospođo Fauveau. Gospodine
5 Thayer - da li Vi želite da date svoj komentar?

6 G. THAYER: [simultani prevod] Gospodine predsedniče, ne želim da
7 odgovorim na to mnogo u prisustvu svedoka. Ali pokušat ću da budem što
8 uopšteniji. Mislim da on govori o svom iskustvu, na osnovu onoga što je primetio
9 kada je u pitanju vojska.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Dajte da Vas zaustavim ovde.
11 Mislim da moramo da skrenemo pažnju svedoka da tokom svog svedočenja mora da se
12 koncentriše na činjenice i da bude svestan toga da ono što Vi mislite da se
13 desilo, možete da kažete, ali da ne smete da nagađate o stvarima o kojima niste
14 sigurni.

15 SVJEDOK: [simultani prevod] Uredu. Hvala, časni Sude.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da možemo onda da nastavimo u
17 tom pravcu i vi ste onda u situaciji da znate da li on nagađa ili ne. Gospodin
18 Thayer, izvolite.

19 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ali mislim da je samo pitanje bilo malo
20 zbunjujuće. Gospodine Dibb, da li Vi mislite ili da li Vi znate da je taj
21 gospodin Kušić bio glavni kada je u pitanju pljačka i uništavanje imovine?

22 SVJEDOK: [simultani prevod] Ja mislim da je on bio glavni, tj. viši
23 oficir na terenu. On je učestvovao.

24 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ali moje pitanje je bilo: "Da li je on
25 bio odgovoran? Da li je on bio na čelu tog pljačkanja?"

26 SVJEDOK: [simultani prevod] Ja ne želim da zapadam u poteškoće i
27
28
29

1 nagađanja niti da izbegnem pitanje. Ali moj stav o ovome je sledeći. Bavimo se
2 vojnom komandnom strukturom.

3 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Znači on je bio zadužen, to jest glavni
4 za VRS tamo.

5 SVJEDOK: [simultani prevod] Da. On je bio glavni, a za VRS i učestvovao
6 je u pljačkanju.

7 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodin Kušić je učestvovao u tom
8 pljačkanju?

9 SVJEDOK: [simultani prevod] Da.

10 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Uredu. Hvala Vam. Da li ste to i videli?

11 SVJEDOK: [simultani prevod] Da.

12 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Možete li da opišete gospodina Kušića
13 kako učestvuje u pljačkanju?

14 SVJEDOK: [simultani prevod] Pa tamo je bio čitav niz vozila koji su išli
15 niz brdo i vraćali se uz brdo, dakle, sa promatračkog punkta 2 i natrag u samu
16 Žepu. Tamo je bio i osobno gospodin Kušić /sic/ i on je išao zajedno s tim
17 vozilima koja su se vraćala natovarena stokom, pokućstvom i svim i svačim.

18 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Hvala.

19 G. THAYER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

20 P: Recite gospodine, jeste li Vi tog Kusića ikada susreli prije nego što
21 ste došli tada u Žepu?

22 O: Ja sam ga vidio jednom na kontrolnom punktu u Rogatici.

23 P: Znaete li iz koje je brigade on bio?

24 O: Mislim iz Rogatičke brigade.

25 P: U to vrijeme kada ste vidjeli Kusića, za vrijeme te pljačke, jeste li
26 razgovarali s njim?

27

28

29

1 O: Jesam. Sjećam se sasvim jasno da sam se raspravljao s njim. On je
2 zapravo vrlo žustro htio da mi UN-ov kontingent od tamo odemo. I u nekom
3 trenutku sjećam se da mi je pokazao sat i rekao kako mu je general Mladić osobno
4 dao taj sat kao znak zahvalnosti za sve što je učinio. I, iz tog razgovora je
5 slijedilo sljedeće, kao, general Mladić kaže: "Vi, momci, morate otići." A ja
6 sam rekao: "To je zanimljivo, ali general Mladić nije meni šef, meni je šef
7 general Smith i on je rekao da moramo ostati. Dakle, bojim se gospodine Kusiću
8 da baš i nemate tu sreće." Dakle, on je vjerojatno uživao u tom razgovoru, ali
9 mu je naša prisutnost sigurno smetala.

10 P: Da li je u nekom trenutku ta pljačka i paljevina prestala?

11 O: Koliko se sjećam, to je trajalo cijelo vrijeme. Mislim da su oni,
12 dakle, obavili što su imali obaviti u tome selu, onda su pošli dalje u neka
13 druga mjesta izvan mjesta, dakle po polju, koja su bila. I koliko se sjećam, to
14 je trajalo sve do trenutka kada smo mi otišli.

15 P: Da li vam je u nekom trenutku došlo do promjene u slobodi kretanja?

16 O: Da. Kako je već i opisano, mi smo se nalazili na dnu brda, u samome
17 selu i mi smo se mogli kretati i vidjeti neke od kuća tako da se uvjerimo da su
18 stanovnici stvarno i otišli. Kada smo se uvjerali da je stanovništvo otišlo i da
19 je VRS-u dopušten ulazak u selo, u tom trenutku nam je, ups... oprostite,
20 kretanje zapravo više bilo ograničeno. Morali smo ostati u svojim vozilima,
21 odnosno, ne u vozilima nego oko komande ukrajinske čete i u našim vozilima.

22 P: Dok ste Vi bili tamo u žepi, jeste li saznali u bilo kojem
23
24
25
26
27
28
29
30

1 trenutku da se nešto dogodilo sa pukovnikom Palićem?

2 O: U jednom trenutku smo ga vidjeli na vrhu brda, mislim s pukovnikom
3 Furtulom iz Goraždanske brigade i u tom trenutku se vodio razgovor u, odnosno,
4 oprostite. Govorilo se o tome da se gospodinu Paliću neće dopustiti povratak u
5 selo. Furtula je za vrijeme tog razgovora rekao da se ne treba brinuti za njega,
6 ja sam s njim surađivao i ranije, mislim u vojsci. Moje bilješke spominju TO,
7 ali ja stvarno ne znam što bi TO mogao biti. Ali pretpostavljam da su oni bili
8 kolege u jugoslavenskoj vojsci, ranije. I on je rekao: "ne morate se brinuti za
9 njega."

10 P: Jeste li ovog pukovnika Furtulu ikada ranije susreli?

11 O: Ja sam bio u Goraždu ranije i pretpostavljam da sam se tamo s njime
12 susreo.

13 P: Sjećate li se da li je itko uputio ikakav protest zbog ponašanja
14 prema pukovniku Paliću?

15 O: Sada se ne sjećam u ovome trenutku.

16 P: Dobro. Spomenuli ste kako su hodžu izdvojili iz transporta i kako su
17 njega uhvatili. Da li se sjećate precizno kome ste uputili protest s tim u vezi?

18 O: Protest je bio upućen generalu Tolimiru. On je svakako bio tamo i
19 koliko se ja sjećam, Tolimir je rekao: "Ovaj čovjek je vojno sposoban i on ne
20 može otići."

21 P: Gospodine, Vi ste par puta spomenuli džamiju koju ste vidjeli tamo u
22 središtu grada. Zna li što se s njom dogodilo?

23 O: Ja se nikada poslije nisam vraćao u Žepu tako da ne mogu kazati sa
24 sigurnošću, ali ja sam se susreo s ukrajinskim kapetanom koji mi je rekao da

25
26
27
28
29
30

1 je kratko nakon odlaska naše grupe s promatračkog punkta 2, džamija dignuta u
2 zrak. Ja sam kasnije to pitanje spomenuo u razgovoru s generalom Indićem u
3 Lukavici... s pukovnikom Indićem u Lukavici. On je odgovorio: "da džamija je
4 razorena, ali da je to bilo zato što je sa fotografije snimljene iz zraka
5 izgledala poput rakete" pa se onda smatralo da bi se, da bi mogla privući zračne
6 udare na njihove snage u Žepi. Moram Vam reći da pukovnik Indić nikada nije bio
7 od neke velike pomoći i da se radilo o prilično blesavom Indićeovom odgovoru. Ja
8 sam zapravo shvatio taj njego odgovor kao da znači, zašto mi uopće moramo se
9 opravdavati za ono što smo učinili?

10 P: Hvala Vam gospodine. Ja sada više za Vas nemam pitanja.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sada bismo za 4 minute svakako trebali
12 napraviti pauzu, pa ja predlažem da se pauza napravi sada. S tim da bih htio
13 predložiti danas da ograničimo pauze na 20 minuta. Dakle 20 umjesto 25, pa ćemo
14 onda na kraju završiti 10 minuta ranije nego što je to obično. Drugim riječima,
15 umjesto da završimo u 15 do 2, završit ćemo negdje oko 13.30h ili malo iza toga.
16 Uredu? Slažemo li se svi? Dobro.

17 Pauza 20 minuta. Molim ustanite.

18 ... Početak pauze u 10.28h

19 ... Sjednica nastavljena u 10.51h

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Ja sam bio rekao već da ne
21 vidim gospodina Meeka. Je li tako bilo? Gospodine Ostojić?

22 G. OSTOJIC: Da, časni Sude, on je danas u uredu i vratit će se ponovno
23 sutra.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Ja sada imam procjenu. Obrana
25 kojoj treba najviše vremena je obrana gospodina Gvere. Gospodine Josse, ja bih
26 predložio ako se Vi slažete...

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja sam se dogovorio sa gospođom Fauveau da
2 će ona ispitivati prva, a ja drugi, ako to odgovara?

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Svakako, svakako. Da, gospođo
4 Fauveau, možete početi. Predstavite se svjedoku, molim Vas.

5 Unakrsno ispituje gđa Fauveau:

6 [Braniteljica ispituje putem prevodioca]

7 P: Dobar dan gospodine. Ja sam Nataša Fauveau Ivanović, ja branim
8 generala Miletića. Vi ste maloprije spomenuli pukovnika Indića. Može li se reći
9 da je Indić bio Vaš kontakt u vojsci Republike Srpske?

10 O: Da.

11 P: Pukovnik Indić je bio u mogućnosti organizirati sastanke sa generalom
12 Mladićem?

13 O: Da. On bi uglavnom bio naš prvi kontakt s tim u vezi. U većini
14 slučajeva. Dakle, svakako, ovisilo je o tome kakav je bio Mladićev radni
15 raspored, ali da, Indić je to mogao organizirati.

16 P: Gospodine, sjećate li se da ste dali izjavu Tužiteljstvu u decembru
17 2006. godine?

18 O: Pretpostavljam da je to zapravo Tužiteljstvo? Da, da... da, sjećam
19 se.

20 P: I kada ste dali tu izjavu, Vi ste je dali po Vašem najboljem
21 sjećanju. Je li tako?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Jesam.

2 P: Sjećate li se da ste u toj izjavi opisali generala Miletića kao
3 zamjenika načelnika glavnoga štaba, odnosno načelnika štaba generala Miloševića?

4 O: Da. Ja sam ponovno pročitao tu izjavu i to svakako u njoj piše.
5 Mislim da sam u to vrijeme se pozivao na neke rukom pisane bilješke od kud je
6 zapravo, vjerojatno, proizišao taj podatak. Osim toga, moram reći da se
7 jednostavno ne sjećam kakav je taj odnos bio, i to bi bilo sve što bih s tim u
8 vezi mogao reći.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo malo, molim Vas. Gospodine Thayer
10 izvolite.

11 G. THAYER: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, kolegica je
12 možda već riješila stvar, no prijevod koji sam ja čuo nije sasvim najjasniji, a
13 ni transkript nije potpuno jasan.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau, izvolite.

15 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Da, gospodine predsjedavajući, ja sam
16 htjela upravo ispraviti 16. i 17. redak. Zapravo, general Miletić je opisan kao
17 zamjenik načelnika štaba, generala Miloševića.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo Fauveau. Gospodine Dibb,
19 da li Vam je sada lakše?

20 SVJEDOK: [simultani prevod] Da, malo sam zbunjen, ali sam siguran da
21 tako piše u izjavi, na osnovi onoga što sam ja rekao prije praktički godinu
22 dana. Međutim, ono što ja sada kažem, da se jednostavno, u ovome trenutku, ne
23 sjećam tko je, odnosno, da li je on bio načelnik štaba Miloševiću, ili negdje
24 više u lancu zapovijedanja. Jednostavno se ne sjećam.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Hvala.

26

27

28

29

30

1 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]
2 P: Samo da pojasnimo, da li se Vi slažete s time da je general Milošević
3 bio zapovjednik Sarajevskog korpusa?
4 O: Da. Mislim da je. Da, bio je.
5 P: Je li točno da se Vi danas uopće ne sjećate da ste održali ikakav
6 sastanak ili da ste imali kontakata s generalom Miletićem dok ste bili u Bosni?
7 O: Ne. Ja se sjećam da sam bio na jednome sastanku, ali se ne sjećam
8 konkretnih detalja, odnosno ne sjećam se dinamike toga sastanka, kojega je...
9 odnosno, ne sjećam se tko ga je uopće vodio. Bilo je to prilično... Bilo je to
10 vrijeme kada smo imali puno posla i to je bio jedan od mnogih sastanaka na
11 kojima se razgovaralo o provedbi sporazuma.
12 P: Radi se o sastanku koji je održan u septembru 1995. godine?
13 O: Iskreno, ne mogu Vam sada kazati da li je to bilo tada. Ali znam,
14 pregledao sam pisane bilješke, ako je to datum koji se tamo spominje, onda da.
15 Naime, imajući u vidu kada se sve to događalo, ima smisla kazati da je taj
16 sastanak bio tada.
17 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Da li bismo svjedoku mogli pokazati
18 dokazni predmet P2575?
19 P: Gospodine, Vi ste malo prije gledali ovaj dokument. Da li je točno da
20 prije jučerašnjeg dana taj dokument nikada prije niste vidjeli?
21 O: Teško mi je reći, zato što je sasvim moguće da smo dobili taj papir,
22 da bismo ga pokazali ljudima na kontrolnome punktu. To, naime, ne bilo
23 neuobičajeno. Tako da je moguće da sam ga vidio ranije, ali svakako se
24
25
26
27
28
29
30

1 ne sjećam detalja u vezi sa njime, odnosno, kako god bismo nazvali ovaj dokument
2 za prolazak kroz kontrolni punkt.

3 P: Da li je tačno da ovaj dokument nije upućen UNPROFOR-u?

4 O: Ako pogledamo ovu poruku sada, piše da, da je upućen vojnoj pošti toj
5 i toj. Ali, ako se dobro sjećam kako je sistem funkcionirao, mi bismo često
6 razgovarali preko ureda vojnih promatrača na Palama da bismo tražili ovakve
7 dokumente kojima bi se omogućio prolazak kroz kontrolne punktove. Mislim da je
8 bilo uobičajeno da mi dobijemo jednu kopiju takvog dokumenta, ali da, ovaj
9 dokument je upućen kontrolnim punktovima s porukom da se te ljude propusti.

10 P: I da li se slažete da je bio još jedan dokument koji je bio adresovan
11 na UNPROFOR, još jedan dokument koji je UNPROFOR trebalo da ima, koji su
12 pripadnici UNPROFOR-a morali da imaju da bi mogli da prođu kroz kontrolni punkt?

13 O: Pa, moguće. Ali jednostavno se toga ne sećam.

14 P: Ali u svakom slučaju, Vi se ne sećate da ste videli ovaj dokument pre
15 nego što ste ga videli juče kada su Vam ga pokazali?

16 O: Ne, ne sećam se. Ali, ponavljam, to ne znači da ga ja nisam prevideo,
17 jednostavno se radi o tome da se ne sećam da sam ga prevideo.

18 P: Kad ste otišli u Žepu u julu 1995. godine, delegacija u kojoj ste
19 bili je nosila prilično sofisticiranu opremu za vezu, zar ne?

20 O: Da. Imali smo sa sobom takav uređaj.

21 P: I da bi došli do Žepe, morali ste da prođete kroz srpske kontrolne
22 punktove?

23 O: Da. Tako je.

24 P: I mogli ste da prođete kroz te kontrolne punktove sa tom opremom.

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da. Očigledno jesmo.
- 2 P: I ta sofisticirana oprema za komunikacije nije bila prijavljena
3 srpskim vlastima? Da li je to tako?
- 4 O: Verovatno nije.
- 5 P: A u svakom slučaju, niste imali nikakvih problema da prođete kroz
6 srpske kontrolne punktove i u određenom trenutku ste stigli u Žepu, zar ne?
- 7 O: Da. Ako baš zakeramo, ne bih rekao da nismo imali apsolutno nikakvih
8 problema, ali na kraju jesmo stigli u Žepu. To je tačno. I ako gledam na
9 transkript vidim da ovde kaže da nismo imali... Ne kažem da nismo imali
10 problema. Ja u stvari hoću samo da kažem da ne mogu da kažem da apsolutno nismo
11 imali problema.
- 12 P: Možete li da nam kažete kakve ste probleme iskusili da bi stigli u
13 Žepu?
- 14 O: Pa, ne sećam se. Ali nisam spreman da kažem da apsolutno nismo imali
15 problema. Radilo se o standardnim zakašnjenjima na kontrolnim punktovima - ne
16 znam da li se to naziva problemom ili ne? Ne sećam se da li jesmo ili nismo
17 imali problem.
- 18 P: Da li je tačno da kada ste stigli na posmatrački punkt ukrajinske
19 jedinice, tu ste se sreli sa predstavnicima Crvenog krsta?
- 20 O: Da. Što se mene lično tiče, to je bio neformalni susret, oni su bili
21 tamo i mi smo s njima razgovarali. Da tako je.
- 22 P: Kada ste stigli tamo, predstavnici Crvenog krsta jesu bili uključeni
23 u evakuaciju stanovništva Žepe, zar ne?
- 24 O: Kad smo stigli, koliko se sećam, predstavnik Crvenog krsta je bio na
25 vrhu brda sa nama i razgovarao je sa generalom Mladićem. Pokušavao je da
26
27
28
29
30

1 dobije dozvolu da uđe u samo selo. Kada smo stigli tamo, kao što sam ranije
2 spomenuo, ona je zauzela jedan malo isključiv stav. U smislu - nije htela da
3 učestvuje u onome što je ona nazvala "etničkim čišćenjem". I ako se tačno sećam,
4 Crveni krst dalje više nije imao nikakvog udela u onome što se dešavalo u Žepi,
5 već su rekli da će da se koncentrišu na Tuzlu i na Kladanj.

6 P: Ali to je bila njihova odluka. Srbi ih nikada nisu sprečili da ulaze
7 u sela oko Žepe, zar ne?

8 O: Ja ne mogu da govorim o tome kakav je bio njihov odnos sa Srbima u
9 ovoj ili u bilo kojoj drugoj prilici, ali jasno je da su bili pušteni da uđu u
10 selo, i koliko se ja sećam, bila je njihova odluka da dalje u svemu ne
11 učestvuju.

12 P: Kada ste pitali generala Mladića da Vam odobri da uđete u selo Žepu,
13 Vi ste dobili tu dozvolu, zar ne?

14 O: Da. Jesmo.

15 P: I kada ste otišli u selo Žepu, da li ste bili u pratnji Srba?

16 O: Pa, ne mogu konkretno da se setim. Gotovo sam siguran da smo bili u
17 prvom vozilu koje je ušlo tamo. Sećam se da sam bio donekle zabrinut zbog mina
18 koje su bile na putu, tako da se sećam da smo mi bili u prvom vozilu u koloni i
19 znam da je general Tolimir se pojavio u selu ukratko posle toga. On je možda bio
20 u tom prvom konvoju, a možda i nije.

21 P: Ali u svakom slučaju, kada ste Vi bili u Selu, to jest kada ste ušli
22 u selo i kada ste se mogli slobodno kretati, Srbi Vas nisu sprečili da

23
24
25
26
27
28
29
30

1 se krećete po Žepi, imali ste slobodu kretanja, zar ne?

2 O: Da. Prvih nekoliko dana. Tako je.

3 P: Kada ste stigli u Žepu, da li ste čuli da je sklopljen sporazum
4 između lokalnog stanovništva iz Žepe i srpskih snaga?

5 O: Ne. Ne sećam se da sam za to čuo do juče.

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Molim da se svedoku pokaže dokazni
7 predmet 6D30.

8 P: Gospodine, ja sam Vam juče kada smo se sreli, pokazala ovaj sporazum.
9 Tačno je, zar ne, da do jučer niste pre videli ovaj sporazum?

10 O: Da. Koliko se sećam. Tako je, nisam.

11 P: Vi znate, to jest, znali ste da su bili nekakvi pregovori između Srba
12 i Muslimana u Žepi zar ne?

13 O: Onoga čega se sećam je to da bar jedanput, ili dva puta kada sam se
14 vraćao na kontrolni punkt 2 na vrhu brda, general Smith i Avdo Palić i Srbi su
15 razgovarali o pitanju razmene zarobljenika... o zameni, i ponovo onoga čega se
16 sećam - mislim ja nisam učestvovao u samim pregovorima, ali mi je bilo poznato
17 da su oni u toku. Ono čega se sećam da jedan... jedna od prepreka koja je
18 postojala je to da su bosansko-muslimanski političari u Sarajevu govorili nešto
19 drugačije od onoga što je Avdo Palić govorio. Ja možda sada zalazim u
20 pretpostavke, ali mislim da se radilo o tome ko je mogao šta da potpisuje.

21 P: Da li se sećate da kada ste dali svoju prvu izjavu Tužilaštvu, da
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 je to bilo 1997. godine i u toj izjavi Tužilaštvu, na stranici 3 paragraf 4, Vi
2 ste rekli da su ljudi bili razdvojeni i da su samo žene i deca stigla u selo, a
3 muškarci su ostali u brdima? Da li se sećate da ste to rekli?

4 O: Da.

5 P: Prema onome što ste Vi znali, ta odluka da se ostane u brdima je bila
6 odluka muslimanskih muškaraca, zar ne?

7 O: Da.

8 P: može li se reći da bi Srbi radije hteli da se ovi ljudi spuste u selo
9 i da se predaju?

10 O: Pa, ja nisam siguran u to. Apsolutno nisam siguran. Ako govorimo o...
11 - i ponovo sad zalazim u pretpostavke - da li želite da nastavim tim putem ili
12 da stanemo tu?

13 G. THAYER: [simultani prevod] Časni Sude, nisam ulagao prigovor odmah na
14 početku, jer mislio sam da postoji neki lični temelj na osnovu koga bi mogao da
15 odgovori na pitanje, ali mislim da je sada jasno da svedok smatra da je u sada u
16 pitanju nagađanje i mislim da se radi o pitanju koje traži takav odgovor.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Da li želite da komentarišete,
18 gospođu Fauveau, imajući u vidu i da sam tvrdi da zalazi u pretpostavke?

19 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ja se slažem sa Tužiocem.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uredu. Dajte da nastavimo.

21 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] U redu.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Molim Vas svedoče, da ne nagađate - ja i ne tražim od Vas da Vi to
2 uradite. Molim Vas da pogledate paragraf 2 sporazuma koji se nalazi pred Vama na
3 ekranu. Da li se može reći da se u paragrafu 2 može pročitati sledeće: "Avdo
4 Palić će smesta izdati naređenje svojim jedinicama da se povuku s obrambenih
5 linija i da se pomaknu zajedno s civilnim stanovništvom u središta naseljenih
6 područja, sela. Oni ne smiju pokušati da ilegalno prođu kroz teritoriju
7 Republike Srpske."

8 O: Da. Tako piše.

9 P: I u paragrafu 5 ovog sporazuma stoji sledeće: "Avdo Palić će smesta
10 nastaviti sa razoružavanjem svojih jedinica. Sve oružje iz enklave Žepa bit će
11 predato predstavnicima VBS-a u UNPROFOR-ovoj bazi Žepa."

12 O: Da, slažem se. To tako piše.

13 P: Prema onome što ste Vi znali u vezi muslimanske jedinice koja je bila
14 oko Žepe, ta jedinica nije bila razoružana i oni se nisu predali. Da li je to
15 tačno?

16 O: Da. Koliko je meni poznato, tako je.

17 P: A Srbi su odobrili evakuaciju civilnog stanovništva, čak i ako ta
18 jedinica nije bila razoružana.

19 O: Da, jesu.

20 P: Vi ste rekli ranije da su zgrade oko Žepe tokom evakuacije, ne
21 govorim o onome što se desilo nakon evakuacije, tj. zgrade oko Žepe u brdima su
22 bile u plamenu i da Vi sami niste videli ko je započeo te vatre. To jest, tko je
23 zapalio te zgrade.

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li je to tako?

2 O: Da, tako je.

3 P: Gospodine, Vi ste nam rekli da ne znate da li se radi o
4 poljoprivrednim imanjima ili kućama, da li ste mogli da vidite te zgrade?

5 O: Da, da. Videli smo zgrade, objekte.

6 P: Da li se slažete, kada bi rekli da je Žepa okružena visokim brdima i
7 da u tim visokim brdima nema puno zgrada?

8 O: Da. Tako je. Nema mnogo zgrada.

9 P: Želim da Vam pokažem dokument 6D29. Ranije ste spomenuli potpukovnika
10 Baxtera. Potpukovnik Baxter koji se spominje u paragrafu 1 ovog dokumenta, da li
11 je on pomoćnik ili zamenik generala Smitha?

12 O: Da li mogu brzo da pročitam dokument i onda ću da odgovorim?

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, naravno.

14 SVJEDOK: [simultani prevod] Da, hvala Vam, pročitao sam dokument. Da,
15 general /u engleskom transkriptu: "potpukovnik"/ Baxter koji se spominje ovde
16 jeste vojni pomoćnik generala Smitha.

17 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

18 P: Poslednja rečenica drugog paragrafa glasi ovako: "Mnoge kuće koje su
19 gorile po brdima su naizgled bile zapaljene od strane Bosanaca koji su
20 odlazili."

21 O: Da. Tako to izgleda.

22 P: I potpukovnik Baxter nije apsolutno imao razloga da sačini netačan
23 izvještaj. Da li je to tako?

24 O: Da, tako je.

25

26

27

28

29

30

1 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Molim da se svedoku pokaže vrh strane da
2 bi mogao da vidi datum.

3 P: To je dokument od 26. jula 1995. godine. Zar ne?

4 O: 26. juli. Da.

5 P: Ranije ste rekli da su jedinice Vojske Republike Srpske nisu bile još
6 ušle u selo Žepu kada ste Vi otišli u selo?

7 O: Oni nisu definitivno bili u selu kada smo mi bili tamo. Meni je sad
8 nemoguće da kažem da li su oni ušli bili u selo pa onda izašli, ali nisu bili u
9 selu u svakom slučaju kad smo mi stigli.

10 P: I da li je tačno kada se kaže da tokom čitavog postupka evakuacije u
11 Žepi niste vidjeli ni jednog jedinog srpskog vojnika. Izvinjavam se, mislim da
12 prevod nije tačan. Ono što sam htela da pitam svedoka je da tokom čitave
13 evakuacije niste videli veliki broj srpskih vojnika u selu Žepa.

14 O: Da. Tako je.

15 P: Za vrijeme evakuacije civila iz Žepe, Žepa nije bila ni granatirana.

16 O: Tako je.

17 P: A civilno stanovništvo Žepe koje je iščekivalo evakuaciju, nije bilo
18 izloženo paljbi, odnosno, direktnoj vatri po njima. Je li tako?

19 O: Stanovništvo u samome mjestu ne. Mi jesmo čuli paljbu iz pješadijskog
20 naoružanja u blizini, ali nije se pucalo po ljudima u selu, koliko sam ja znao.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A na brdima su bili Muslimani? Pripadnici vojnih jedinica, odnosno,
2 muslimanske vojne jedinice iz Žepe?

3 O: Koliko ja znam, da.

4 P: U Žepi niste vidjeli nikakav čin zastrašivanja?

5 O: Ne, nisam.

6 P: Maloprije ste kazali da je stanovništvo očigledno bilo u strahu. Da
7 li se Vi slažete da obično u ratnom, odnosno u oružanom sukobu, civilno
8 stanovništvo uvijek i je u strahu?

9 O: Ja bih se svakako složio s time. Obično je, uobičajeno je da se ljudi
10 boje. Naravno, nije to nužno cijela priča, odnosno, cijeli odgovor, ali ja nisam
11 siguran da li želite još dalje postavljati pitanja s tim u vezi, ili želite da
12 ja jednostavno nastavim govoriti?

13 P: Možda još malo. Vi se svakako slažete s time da je rat u Bosni bio
14 prilično okrutan građanski rat?

15 O: Da. Svakako. Bio je okrutan građanski rat. I mislim da se mora
16 gledati ono što se događalo u Žepi u širem kontekstu. Pogotovo ako se uzme u
17 obzir da se to dogodilo pred kraj samoga rata. Koliko se ja sjećam, ljudi su
18 znali što se dogodilo u Srebrenici kratko prije toga i to je djelovalo na
19 njihovo razmišljanje.

20 P: Ali, ako ne govorimo o događajima u Srebrenici, ali taj rad pa i
21 događaji u Srebrenici bili su okrutni?

22 O: Da. Prihvaćam da je naravno cijeli sukob u cijeloj zemlji na svim
23 stranama, nosio sa sobom ogromnu okrutnost i to je bilo jako dobro poznato
24 civilnom stanovništvu po cijeloj zemlji.

25

26

27

28

29

30

1 P: A strah kojega je civilno stanovništvo Žepe osjećalo, obzirom da se
2 radilo o događajima koji su se odvijali pred kraj rata, nakon puno brutalnosti
3 na svim stranama, je zapravo bio nešto što je, nažalost moramo kazati, jedna
4 vrsta prirodnoga straha u takvoj situaciji?

5 O: Da, ali, kako sam već prije rekao, ono što čini stvar malo
6 drugačijom, ali to možda nije neobično u bosanskome kontekstu, je zapravo da je
7 bio strah od onoga što se događa kada borbe prestanu, a ne strah od samih borbi.

8 P: Da li se slažete da je cilj rata osvajanje teritorija? Opći cilj,
9 najuobičajeniji cilj rata?

10 G. THAYER: [simultani prevod] Časni Sude, ja nemam prigovora na samo ovo
11 pitanje, ali bih pitao koliko je to relevantno za iskaz ovoga svjedoka, posebno
12 ako se nastave ispitivati teoretska pitanja. Općenito govoreći, ja nemam
13 problema u vezi s ulaskom u ovakvu raspravu, ali bih htio znati kamo zapravo
14 idemo, osobito kada uzmemo u obzir vrijeme koje imamo na raspolaganju.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau, izvolite.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ja ću prijeći
17 na jedno drugo pitanje, ali prilično sam iznenađena zato što Tužitelj ne uočava
18 relevantnost ovoga dijela ispitivanja. No, ja ću se ipak tu zaustaviti.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Pređimo sada na sljedeće
20 pitanje.

21 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

22 P: Da li je točno da je za vrijeme evakuacije u Žepi, niste uočili ni
23
24
25
26
27
28
29
30

1 jedan čin srpske vojske koji bi imao za cilj povećati ili čak stvoriti strah kod
2 civilnog stanovništva?

3 O: Mislim da ne. Dok su civili još bili u selu.

4 P: I, zapravo, srpske snage su učinile sve što su mogle da ne izazivaju
5 strah kod stanovništva. Na primjer, nisu ušle u mjesto?

6 O: Da, u toj ranoj fazi, dok su ljudi još bili tamo, sve je bilo dobro
7 organizirano i dobro disciplinirano.

8 P: I prema onome što Vi znate, dopustili su dolazak Crvenom križu.

9 O: Jesu, da.

10 P: I, isto tako su dopustili i dolazak dodatnih snaga UNPROFOR-a,
11 odnosno, dolazak jedne francuske jedinice. Je li točno?

12 O: Da. Ne sjećam se točno kada, ali sam siguran da su oni došli nakon
13 mog dolaska.

14 P: I dok ste Vi bili u Žepi, Vi ste bili u mogućnosti kontaktirati sa
15 muslimanskim civilima? Je li tako?

16 O: Da. Mi smo se mogli slobodno kretati između njih i mogli smo s njima
17 stupati u kontakt.

18 P: Također ste imali mogućnost i smiriti ih. Je li točno?

19 O: Da.

20 P: Predstavnici odjela civilnih poslova su nastojali napraviti i popis
21 osoba koje treba evakuirati. Je li tako?

22 O: Da, da. Sve je to bilo nekako *ad hoc*. Kao što sam već rekao u
23 početku, ja sam se nadao, možda naивно, da će to učiniti Međunarodni Crveni
24 križ. No ono čega se sasvim jasno sjećam, je da sam vjerojatno nešto više

25

26

27

28

29

30

1 vremena proveo sa ljudima oko tih autobusa, nego ljudi iz civilnih poslova. U
2 jednom od velikih pokreta, ja sam zapravo uspio postići da jedan predstavnik
3 toga stanovništva pomogne prilikom popunjavanja lista.

4 P: No, u svakom slučaju, Srbi se nisu uplitali ni na koji način u Vaš
5 posao u Žepi.

6 O: Ne.

7 P: Mislim da ste već kazali da je sasvim jasno, da je civilno
8 stanovništvo Žepe željelo od tamo otići. Točno?

9 O: Da.

10 P: A što se Vas tiče, nitko nije došao k Vama i nitko nije rekao da će
11 hoće ostati?

12 O: Jedini je bio onaj starac kojega sam spomenuo na početku, kojemu
13 zapravo nije bilo najjasnije što se oko njega događa. Ja se sjećam da je on
14 trčao okolo i govorio, moram se vratiti jer sam zaboravio zaključati vrata, a
15 zapravo situacija je bila takva da za to nije trebao brinuti. Ja sam prilično
16 siguran da on nije želio otići, ali ipak je otišao.

17 P: Ali niste uočili da je itko natjeran da uđe u autobus?

18 O: Nisam.

19 P: A same međunarodne snage su tražile od Srba da pošalju još više
20 vozila kako bi se svi ljudi mogli evakuirati?

21 O: To je zapravo bio dio naših koordinacijskih poslova. Srpske snage
22 jesu poslale vozila i bilo je ljudi koji su se željeli ukrcati u ta vozila.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ja. Vjerojatno trećega jutra je zapravo došlo do toga da je general Tolimir
2 rekao, "Momci, ja ću Vam se javiti ujutro u vezi sa slanjem vozila."

3 Ništa se nije dogodilo i nismo imali više načina da osiguramo hranu za
4 ljude koji su bili u selu. Bilo je prilično vruće i dosta teška situacija. Tako
5 da smo znali da vozila čekaju gore na vrhu brda, pa smo kazali da smo spremni
6 prihvatiti ta vozila u tom trenutku.

7 P: Da li je toga dana u julu 1995. godine osim te evakuacije, dogodilo
8 se još nešto, da li se još nešto moglo učiniti za stanovnike Žepe?

9 O: Pa, mogli bismo nagađati. Puno toga se moglo učiniti.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zalazimo u nagađanje. Molim Vas pređite
11 na sljedeće pitanje.

12 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

13 P: Slažete li se da u sedmom mjesecu 1995. godine je evakuacija civila
14 iz Žepe bila najbolje rješenje za to stanovništvo?

15 O: Bojim se da morate pitati same stanovnike grada. To je bila jedna od
16 mogućnosti. Nije to nužno bila i jedina mogućnost. Ja nisam spreman kazati da je
17 bila najbolja.

18 P: Slažete li se da je ta evakuacija bila dobro organizirana?

19 O: Da.

20 P: Organizirana je na civilizirani način, koliko je to bilo moguće u
21 ratnoj situaciji u ljeto 1995. godine u Bosni?

22 O: Da. Bilo je to teško vrijeme. I koliko se sjećam, bilo je više
23 autobusa nego kamiona. Dakle, da. Oni jesu to nastojali učiniti što je

24

25

26

27

28

29

30

1 moguće civiliziranijim.

2 P: Je li točno da je nakon evakuacije svih ljudi iz sela, da su tada
3 Ukrajinci pošli potražiti ima li još civila po planinama?

4 O: Da. Mislim da se to vjerojatno dogodilo negdje prije odlaska zadnjih
5 400 ljudi. Ali, da. Mi smo nastojali prije nego što se sve zatvorilo, uvjeriti
6 se da su, koliko je to bilo moguće, svi civili pronađeni i da su evakuirani.

7 P: A Srbi nisu sprečavali Ukrajinke da izvrše tu pretragu?

8 O: Koliko ja znam, ne. Mi nismo sudjelovali u tim konkretnim patrolama,
9 ali svi izvještaji koji su dobivali /?stizali/, govorili su da su oni bili u
10 mogućnosti to učiniti.

11 P: Po Vašem znanju, nakon što je okončana evakuacija, Srbi nisu ušli u
12 neke veće borbe s ljudima, s Muslimanima koji su ostali u planini?

13 O: Koliko ja znam, nisu. Ali, ja jednostavno ne znam, zato što smo mi
14 otišli par dana nakon toga. Prije smo čuli otvaranje paljbe iz pješadijskog
15 naoružanja, ali ništa nije ukazivalo na neki veći sukob.

16 P: General Smith je bio u sektoru Žepe, on je bio na promatračkome
17 punktu ukrajinske jedinice u vrijeme evakuacije, barem jednog njezinog djela?

18 O: Da. Mislim da je došao tri puta sve do promatračkog punkta 2. Nikada
19 nije ulazio u samo mjesto.

20 P: I one je jako dobro znao kako se odvija evakuacija?

21 O: Da, znao je.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: On nije imao nikakvu primjedbu u vezi s tom evakuacijom?
- 2 O: Ne, da se ja sjećam.
- 3 P: Vi ste maloprije kazali da je jedan ukrajinski kapetan Vama rekao, da
4 je nakon Vašeg odlaska razorena džamija u Žepi?
- 5 O: Da.
- 6 P: Nije li točno da ste Vi otišli zajedno s ukrajinskom jedinicom iz
7 Žepe?
- 8 O: Koliko se ja sjećam, mi smo otišli s nekima od njih, ali ne sa svima.
9 Mislim da to isto tako piše i u izjavi, da su neki ostali. Naime, zapravo došlo
10 je do prilično čudne situacije, do jedne čudne pat pozicije pred negdje pred
11 kraj. Mislim da je Kusić rekao da ima nekakvog posla kojega još nije obavio do
12 kraja s Ukrajinčima. Dakle, uglavnom, rekao je, ostali, odlazite oдавде, a ja
13 imam nedovršenih poslova s njima. Dakle, kad smo otišli, a otišli smo s jednim
14 dijelom ukrajinskim snagama, ali ne sa ukrajinskim snagama u cijelosti.
- 15 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Hvala. Ja više nemam pitanja.
- 16 SVJEDOK: [simultani prevod] Hvala Vama.
- 17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse? Izvolite.
- 18 Unakrsno ispituje g. Josse:
- 19 G. JOSSE: [simultani prevod]
- 20 P: Gospodine Dibb, ja se zove David Joss i ja sam advokat Milana Gvere.
21 Htio bih početi nekim pitanjima o Vašem poslu koji ste radili s generalom
22 Smithom. Jeste li Vi, kada ste bili u rezidenciji, njega viđali svakoga dana ako
23 je bio tamo?
- 24 O: Da.
- 25 P: Da li ste bili prisutni na većini sastanaka na koje je on odlazio?
26
27
28
29
30

1 O: Na puno njih. Dan je počinjao takozvanom jutarnjom molitvom. A to je
2 bilo zapravo informiranje, koje je zapravo predstavljalo sastanak velikog broja
3 ljudi, što znači da je iz svakog kontingenta dolazio netko. Onda je bio jedan
4 manji sastanak, nakon toga, na kojem sam redovito bio prisutan. Odlazio sam, bio
5 sam na većini sastanaka s bosanskim Srbima. Emma Bliss je bila na većini
6 sastanaka s vlastima, odnosno muslimanskim vlastima u Sarajevu. I... a sastanke
7 sa civilnim poslovima, to su dakle sastanci na koje nužno nisam odlazio.

8 P: Da li je Emma Bliss govorila srpsko-hrvatski, da li je mogla čitati
9 dokumente?

10 O: Da. I to vjerojatno bolje nego mi.

11 P: Ona je bila isto tako britanski oficir?

12 O: Da.

13 P: Ja bih htio da nam kažete gdje tu ulazi u cijelu sliku potpukovnik
14 Baxter? Vi ste rekli da je on bio vojni asistent generalu Smithu. Što je zapravo
15 on radio u tom svojstvu?

16 O: On je, on je zapravo razmjenjivao ideje s generalom. On je, dakle,
17 zapravo, njegova uloga je bila pomoć pri organizaciji sastanaka. On je, on bi
18 vjerojatno davao određene prijedloge koji su onda išli niže, kapetanici Bliss i
19 meni. On bi vrlo često bio na sastancima s generalom, na sastancima na visokoj
20 razini, i pomagao, odnosno, čak osobno katkada vodio bilješke na tim sastancima.
21 Pisao je pisma u generalovo ime i slične poslove obavljao.

22 P: Kakve komunikacije, odnosno, dokumente, memorandume ste Vi viđali?

23 Možda bi bilo lakše ako postavim pitanje drugačije. Recite nam, zbog Vašega
24
25
26
27
28
29
30

1 čina, prema generalu Smithu, u što Vi niste, u što niste mogli imati uvid?

2 O: Ja nisam imao tajni, ali general Smith /u engleskom transkriptu:
3 "kapetanica Bliss"/ možda je. Svakako, bilo je stvari kojima ja nisam imao
4 pristup. Na primjer, mjesta koja će se obilaziti ili koja će biti pogođena, to
5 nisam imao, ali inače, kada uzmemo u obzir razgovore, ja mislim da sam uglavnom
6 dobivao primjerke svih zapisnika sa sastanaka. Svakako sa bosanskim Srbima.

7 P: Da budemo precizni u vezi Vaših dužnosti. Vi ste bili oficir za vezu
8 sa bosanskim Srbima, zar ne? Ili sa obe strane u sukobu?

9 O: Konkretno, sa bosanskim Srbima, ali kao što sam ranije nagovestio,
10 kada su u pitanju komunikacije, stvari su postale nešto otežanije nakon
11 vazdušnih udara u maju 1995. godine, tako da sam ja išao gore-dole, ulazio-
12 izlazio iz Sarajeva u pratnji ljudi koji su morali da prolaze kroz kontrolne
13 punktove bosanskih Muslimana. To je komunikacija na prilično niskom nivou. Ja
14 bih sa njima razgovara da budem siguran da sve bude podmazano dobro, da bi mogli
15 da ulazimo i izlazimo. Ali se sećam da sam sa generalom prisustvovao sastanku sa
16 Izetbegovićem. Ne mogu da se setim o čemu smo razgovarali, ali ne mogu da se
17 setim zašto kapetan Bliss nije bila prisutna. Možda je bila na dopustu. Ali to
18 je u svakom slučaju bio izuzetak, pre nego pravilo.

19 P: Vi ste opisali da su komunikacije postale otežane u maju dve...
20 deved... dve hiljade pete godine. Da su Smith i Mladić prestali da govore jedan
21 s drugim. Zar ne?

22 P: Pa mislim da to nije bilo tako jednostavno. Ono što se promenilo je
23 bilo sledeće. Ja sam mogao da prođem do kasarne "Lukavica", ali posle
24
25
26
27
28
29
30

1 toga nije bilo načina da se dođe do Pala radi razgovora. Ja sam prilično
2 siguran, to jest znam, da Smith jeste više hteo da govori sa Mladićem i da sa
3 njim nije razgovarao onoliko koliko je hteo. Ja sam u to vreme smatrao da vojska
4 nije bila voljna da mi idemo i razgovaramo sa političkom stranom na Palama i
5 zbog toga smo mi udarali onda u taj zid kod Lukavice i nismo mogli da dobijemo
6 pristup. Tako da, bukvalno, sledeći put kada sam ja fizički bio u Palama, je bio
7 onog dana kada je pala granata na pijacu u Sarajevu.

8 P: Da li bi rekli da je Smith imao namernu politiku ili plan o tome kako
9 će se baviti Mladićem u maju i junu 1995. godine godine?

10 O: Pa ja mislim da je general Smith bolje kvalifikovan da odgovori na to
11 pitanje.

12 P: Da, ali ja želim da čujem i odgovor od Vas, imajući u vidu da ste Vi
13 tesno sarađivali?

14 O: Pa, on je bio jako pametan čovek i radio je sa jednim oficijrom tog
15 položaja i tog čina, on je bio jako impresivan čovek za koga sam radio. Ja sam
16 siguran da jeste, da je imao plan, ali nisam siguran kakav je to bio plan tada.

17 P: U stvari, do toga i dolazim. Zašto Vam to nije bilo poznato? Ja Vas
18 pitam kao nekoga tko nema vojnog iskustva /u engleskom transkriptu: "Ja Vas
19 pitam kao neko tko nema vojnog iskustva"/, zašto Vi niste bili upoznati s tim
20 planom? Možda Vam se čini da je ovo pitanje glupo. Upravo me upozoravaju da malo
21 usporim, tako da ću to da uradim.

22 O: Pa, ja ne znam s kim je on razgovarao o tom planu i o pojedinostima
23 toga plana, možda je on o tome i sam dosta promislio. Rekao

24

25

26

27

28

29

30

1 bih da je postojao rizik, ako meni kaže, ja sam dosta vremena provodio odlazeći
2 do srpske strane, i kad god je bilo to da je - bilo to granatiranje u maju - i
3 kada je vojska bosanskih Srba kidnapovala, u odsustvu boljeg izraza, neke vojne
4 posmatrače i lancima ih privezala za bunkere gde je držana municija, tako da su
5 ljudi bili pod stresom, onda je sasvim moguće da nije hteo da me stavi u
6 situaciju gde bi ja mogao da otkrijem nešto što on nije hteo da bude otkriveno.
7 Ali moram da kažem da se radi o nagađanju.

8 P: U redu. Ja ću preći na sledeću temu. Znam da je general Smith bio na
9 odsustvu i da je onda išao na sastanak u Ženevu. Mislim da je tog dana imao
10 sastanak sa Generalnim sekretarom, onda je ponovo bio na dopustu tog ili
11 sledećeg dana, a onda je 11. jula skratio odsustvo. Da li se sećate da je u to
12 vreme otišao na odmor?

13 O: Da. U najširem smislu, znam da su na kraju snage za brzu reakciju
14 krenule u akciju, dok je general Smith bio na dopustu. Da, to mi je poznato.

15 O: Ja ću Vas pitati o tim snagama za brzu reakciju za nekoliko
16 trenutaka.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Idete prebrzo. Molim da dozvolite pauzu
18 između pitanja i odgovora, zato što prevodioci moraju da prevode i na francuski
19 i na srpsko-hrvatski.

20 SVJEDOK: [simultani prevod] Izvinjavam se.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas da pokušate da sarađujete
2 koliko god je to moguće. Gospodine Josse.

3 G. JOSSE: [simultani prevod]

4 P: Gospodine Dibb, da li je bilo ikakve diskusije, i pod diskusijom ja
5 mislim da li je bilo nekakvih znakova iznenađenja među nižim oficirima, zbog
6 toga što je Smith bio odsutan u takvom kritičnom trenutku?

7 O: Ne sećam se toga, ali to ne znači da toga nije bilo.

8 P: Po Vašem najbolje sećanju, da li je Vama palo na pamet da je ovo malo
9 čudno vreme da on bude odsutan? I naročito je bilo iznenađujuće to što mu nije
10 prekinut odmor?

11 O: Da ili /sic/ ne. Kao što sam već rekao, on je bio i još uvek jeste,
12 briljantan čovek i on dobro promisli stvari. Ja sam imao potpuno poverenje u
13 njega kao komandanta. I da, jeste, meni se činilo da, ako je on i dalje na
14 odsutstvu dok se sve to dešava, malo da je to čudno. Ali bio sam sretan, da gde
15 god je otišao na odmor, on je sa sobom poveo tim za vezu. Tako da očigledno će
16 on biti obavešten o onome što se dešava. On mnogo bolje poznaje posao vojnika od
17 mene.

18 P: Kad kažete, tim za veze. On je također imao jako savremenu opremu za
19 veze sa sobom. Zar ne?

20 O: Apsolutno. Da.

21 P: Želim sada kratko da Vas pitam o tome kako ste Vi gledali na to,
22 kakav je bio odnos generala Smitha sa nekim drugim višim oficirima sa kojima

23
24
25
26
27
28
29
30

1 je radio? Da li ste Vi imali ikakvih kontakata sa generalom Gobillardom?

2 O: Lično ne. Ja sam ga sreo par puta.

3 P: Kojim ste jezikom govorili?

4 O: Ja ne govorim francuski, nisam siguran da li smo razgovarali preko
5 prevodioca. Jednostavno se te pojedinosti ne sećam.

6 P: Da li ste se ikada sreli sa generalom Janvierom?

7 O: Ukratko, da.

8 P: Imam isto pitanje o tome na kom ste jeziku govorili?

9 O: Mislim da sam sa Janvierom verovatno govorio engleski, ali, ponovo,
10 nisam siguran.

11 P: Vi ste nam već rekli da je Janvier bio neposredno nadređeni komandant
12 Smithu?

13 O: Da, tako je.

14 P: I, u kojoj ste meri Vi mogli da vidite da Janvier izdaje naređenja
15 Smithu?

16 O: Pa nisam mnogo tako nešto video, ali ako se ponovo vratimo na pitanje
17 onoga šta sam ja imao prilike da vidim, a šta ne, razgovor između Smitha i
18 Janviera definitivno nije nešto čemu bi ja prisustvovao i imam potpuno poverenje
19 o tome da su oni govorili, da su imali dobar odnos. Mislim da su oni možda
20 zajedno saradivali tokom rata u Zalivu, prvog rata u Zalivu.

21 P: Da li Vam je bilo poznato da li je postojala ikakva napetost između
22 njih dvojice u vezi toga da li treba i do koje mere primeniti vazdušne napade?

23 O: Pa ja i sam se sećam da je bilo dosta napetosti u vezi tog pitanja,
24 ali sada u ovom trenutku toga se ne sećam.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer izvolte.

26 G. THAYER: [simultani prevod] Gospodine predsedniče, ja sam samo
27
28
29
30

1 u stvari hteo da tražim razjašnjenje u vezi tih vazdušnih napada ili tesne
2 vazdušne podrške. To je nešto što je traženo i izvršeno nekoliko puta, tako da
3 ne znam da li bi to napravilo razliku u samom odgovoru, ali on je odgovorio na
4 pitanje.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam. Dajte da nastavimo
6 dalje. U redu.

7 G. JOSSE: [simultani prevod]

8 P: A general Gobillard? On je u to vreme bio preuzeo komandu, početkom
9 jula kada general Smith nije bio tu.

10 O: Da. Nema sumnje da je on imao kontrolu nad onim stvarima u Sarajevu u
11 toj fazi. Ne sećam se tačno kako je to funkcionisalo, i kakva je ovlašćenja
12 general Gobillard imao u odnosu na Smitha, ali on nije bio predaleko.

13 P: Da li možete da nam kažete, zašto mislite da je Gobillard preuzeo
14 kontrolu u tom trenutku, a ne načelnik štaba generala Smitha, Nicolai?

15 O: Pa, ne znam, ali mislim da je po rangu Gobillard imao viši čin. On je
16 general sa dve zvezdice, zar ne?

17 P: Da. Mislim da ste u pravu. I tada, da li ste tesno saradivali sa
18 generalom Gobillardom?

19 O: Pa ne naročito. U stvari i ne sećam se da sam dobijao bilo kakav
20 direktan zadatak od generala Gobillarda, što se mene lično tiče.

21 P: Želim sada da se pozabavim nekim stvarima o kojima ste govorili tokom
22 Vašeg svedočenja. Dok ste bili u Žepi, da li ste imali razgovor, bilo

23
24
25
26
27
28
29
30

1 kakav lični sa generalom Smithom? Da li ste Vi lično razgovarali sa generalom
2 Smithom?

3 O: Koliko se sećam, ne. Ali u svakom slučaju sam s njim razgovarao,
4 nesumnjivo bih razgovarao s njim kada bih se popeo na brdo i kada bi ga video da
5 je i on bio na vrhu brda.

6 P: Da li ste mogli da s njim komunicirate putem te savremene opreme koju
7 ste Vi imali?

8 O: Da, mogli smo, ali mislim da nismo direktno s njim razgovarali, to bi
9 bilo vrlo neobično da se on lično javi, ali ako bismo rekli da treba da lično da
10 razgovaramo sa šefom, siguran sam da bi to bilo moguće.

11 P: Što se tiče opreme, Vi ste za to upotreбили jednu reč koja meni nije
12 poznata, a stenograf to nije zapisao, tako da to nije u transkriptu. Možete li
13 polako da nam kažete, koju ste reč upotreabili?

14 O: Da. Mislim da sam tu opremu nazvao TACSAT, T-A-C-S-A-T.

15 P: U redu. Hvala Vam. Ako bilo koje pitanje koje ću Vam ja postaviti Vi
16 ne želite da na to odgovorite zbog sigurnosnih razloga, onda ja naravno
17 prihvatam Vaše razloge i neću da inzistiram na tome.

18 Mi smo iz dokumenta koji je potpisao general Miletić videli da ste Vi
19 otišli u Srebrenicu, izvinjavam se, da ste otišli u Žepu sa dva pripadnika
20 britanskih specijalnih snaga?

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse, samo trenutak. Gospođa
22 Fauveau?

23 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] U stvari samo hoću da kažem da je
24 "Srebrenica" bila prava reč, da bi bili precizni.

25 G. JOSSE: [simultani prevod] A, bio sam u pravu prvi put. U redu. Hvala
26 Vam.

27

28

29

30

- 1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Nastavite.
- 2 G. JOSSE: [simultani prevod]
- 3 P: Da li Vam je bilo poznato da je u Srebrenici bio jedan pripadnik
4 britanskih specijalnih snaga pre tog trenutka?
- 5 O: Da. Bio je tamo neko koga sam ja poznavao još za vreme pohađanja
6 kursa u /?Ekensfieldu/ /u engleskom transkriptu: Ekensfield/. To je bio
7 pripadnik tima ZKP-a u Srebrenici i njihova posmatračka... osmatračko mesto je
8 bilo izloženo direktnoj vatri tokom sukoba oko Srebrenice.
- 9 P: Očigledno se to desilo pre nego što ste Vi došli tamo?
- 10 O: Da, tako je.
- 11 P: Da li znate koliko je pripadnika specijalnih snaga bilo tamo u tom
12 trenutku?
- 13 O: Ne znam.
- 14 P: A znamo, zar ne, da su snage koje su bile tamo bile holandske snage?
- 15 O: Da. Tako je.
- 16 P: U najopštijim crtama, da li možete da nam kažete, šta su tamo radili
17 ti pripadnici specijalnih snaga, britanskih?
- 18 O: Osmatrali i izveštavali u najopštenijem smislu.
- 19 P: Da, U redu, to me zadovoljava. Da li znate da li su oni takođe imali
20 tu savremenu radio opremu sa sobom?
- 21 O: Pa, iznenadilo bi me da nisu. Ali ne znam.
- 22 P: A kome su oni raportirali? Ponovo uopštenu odgovor, ne želim nikakve
23 operativne detalje.
- 24 O: Pa oni su verovatno podnosili izveštaje duž te mreže, ZKP-a.

25
26
27
28
29
30

1 P: A da kažemo nešto što je očigledno? General Smith je bio upoznat s
2 tim da su oni tamo?

3 O: Pa, pretpostavljam da jeste, ali ja to ne znam.

4 P: U redu.

5 O: Da, da. U svakom slučaju, sigurno je znao da su oni tamo, ako bolje
6 razmislim.

7 P: Ja ću sada postaviti sledeće pitanje, a to je: imajući ovo u vidu,
8 kako to da rezidencija nije tačno znala šta se dešava u Srebrenici početkom
9 jula? Recimo, tokom prve dve nedelje jula?

10 O: Pa ja ne znam šta je general Smith znao, a šta nije znao. Iskreno da
11 Vam kažem.

12 P: Pretpostavljam da Vi s njim 8. jula niste išli u Ženevu na sastanak
13 sa generalnim sekretarom?

14 O: Ne. Nisam.

15 P: I pretpostavljam da Vam je jednostavno rečeno da se on vratio na
16 godišnji odmor i da ni na koji način Vi niste doprineli takvoj odluci?

17 O: Apsolutno ne.

18 P: A da se sada vratimo na potpukovnika Baxtera. Gde je on bio tokom
19 prve dve nedelje jula? Da li znate?

20 O: Ne sećam se. Pretpostavljam da je još uvijek bio u rezidenciji. Ali,
21 ne sećam se.

22 P: Kad ste Vi otišli u Žepu, znamo da on nije pošao sa Vama, gospodin
23 Baxter. Da li je to tačno?

24 O: Da. Tako je.

25 P: Da li je on otišao u Žepu sa generalom Smithom, znate li?
26
27
28
29
30

1 O: Ja mislim da jeste. Mislim da je otišao na vrh brda. Ne znam da li to
2 ima ikakve veze sa mojom izjavom?

3 P: Pa ne znam, ovako govoreći, napamet. Ja ću dozvoliti drugima da
4 provere, a ja ću da nastavim dalje.

5 Mislim da ste rekli, a sada prelazim konkretno na Žepu, da niste mogli
6 da se setite tačno kada je stiglo francusko ojačanje.

7 O: Da. Tako je.

8 P: A kojega ste ono Vi došli, odnosno da li je to bilo nakon Vašeg
9 dolaska?

10 O: Ponovno Vam moram reći. Ja, kada govorimo o datumima, se mogu držati
11 samo onoga što piše u mojoj izjavi koja ukazuje da sam došao 25-tog. Mislim da
12 su oni došli poslije nas, ali ne bih se zakleo u to.

13 P: Htio bih se vratiti na par stvari, malo unatrag u vremenu. Kao oficir
14 za vezu, Vi ste pretpostavljam, imali prilike čuti srpske pritužbe o tome da
15 nije izvršena demilitarizacija enklava Žepa i Srebrenica?

16 O: Da. Ti razgovori su se stalno vodili i znam da je bilo pritužbi s tim
17 u vezi.

18 P: Što ste Vi u vezi s time učinili? U vezi s tim pritužbama?

19 O: Ako je postupak bio takav da su se one iznijele, odnosno ako sam ja
20 bio na sastanku na kojem nije bio general Smith ili pukovnik Baxter, na kraju
21 takvoga sastanka ja bih se vratio i onda bih u potpunosti i otvoreno izvijestio
22 o čemu se razgovaralo. Ako je meni upućena usmeno pritužba, a ne u pisanom
23 obliku, na sastanku, onda bih se ja vratio i rekao: to je poruka koju smo dobili
24 od srpske strane.

25

26

27

28

29

30

1 P: Pogledajmo jednu, to je dokument 6D163. Gospođu tajnice, ja znam da
2 postoje dva dokumenta obilježena tim brojem u elektronskoj sudnici.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer, izvolite.

4 G. THAYER: [simultani prevod] Ja bih samo zamolio kolegu da razdijeli
5 popis dokumenata za unakrsno ispitivanje kojega mi nismo dobili. Mi smo naime
6 dobili jedan primjerak na papiru, ali nismo dobili popis još uvijek.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ni od jednog tima Obrane?

8 G. THAYER: [simultani prevod] Od par njih. Ja ne znam koliko još timova
9 Obrane ima? Unakrsno ispitivanje, imamo dvije liste.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, to je naša greška. Poslano je
11 svim odvjetnicima Obrane, ali ne i Tužiteljstvu. Stvarno mi je žao, evo imam ja
12 jedan primjerak ovdje, tako da može dobiti kolega popis da ga može pratiti. Radi
13 se o previdu i još jedan put se ispričavam.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ima li još neki tim Obrane koji to još
15 nije učinio? Znam da je gospođa Fauveau prošli put bila rekla da je ona već to
16 učinila, dakle...

17 Gospodine Josse, nastavite.

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, to je dokument od 21. maja, ne ovaj.
19 Taj.

20 P: Ovo je dakle prva stranica gospodine Dibb, i vidimo da se radi o
21 povjerljivom izvještaju potpukovnika Baxtera sa sastanka generala Smitha i
22 doktora Karadžića od 21. 5. 1995. godine. Pod 1 piše da je sastanak održan u
23 jednom hotelu u blizini Pala. Pogledajmo molim Vas drugu stranicu, konkretno nas
24 zanima točka broj 4. "Istočne enklave. U vezi s enklavama, Karadžić je tvrdio

25
26
27
28
29
30

1 da Ujedinjeni narodi nisu proveli ni jedan od ranijih sporazuma u vezi s
2 istočnim enklavama." Spominje se zatim zapadna Slavonija. "Karadžić je prihvatio
3 da UN služi kao posrednik, pogotovo u vezi s vojnim potencijalom enklava.
4 Međutim, on je kazao da ne može poštivati mandat o zaštićenim zonama, budući da
5 su enklave zapravo sklonište za Armiju BiH. Rekao je da očekuje da će se Armija
6 BiH nastojati probiti iz jedne od enklava, te očekuje da će UNPROFOR biti
7 uhvaćen u unakrsnoj paljbi.

8 Prema njegovim riječima, enklave su tempirana bomba koja će uskoro
9 eksplodirati. Također je rekao da UN mora izići iz tih područja, ali da UNHCR
10 može sigurno ostati. Prisutnost UNPROFOR-a je dobro došla, samo "ako se enklave
11 demilitariziraju i postanu zaštićene zone za civilno stanovništvo." Kraj citata.

12 Ovakva pritužba je bila prilično uobičajena od bosanskih Srba, zar ne?

13 O: Da. Ja bih rekao da je to bilo nešto što se stalno ponavljalo neko
14 vrijeme.

15 P: Moje pitanje za Vas glasi, kao za osobu koja je bila zadužena za vezu
16 s tim ljudima, što ste Vi s ovim u vezi učinili?

17 O: Ja osobno?

18 P: Da, Vi osobno gospodine.

19 O: Ja nisam bio u mogućnosti donijeti odluku koja bi imala ikakvog
20 utjecaja na to. Ja sam jednostavno mogao, kako sam rekao prije, ako sam ja dobio
21 izvještaj kojega general nije dobio osobno, ja bih ga proslijedio generalu.
22 Inače, nije na meni bilo da donosim bilo kakve odluke koje bi

23
24
25
26
27
28
29
30

1 dovele do demilitarizacije tih enklava. Isto tako, ako je Smith imao neki
2 komentar kojega bi htio proslijediti nazad, ja se ne sjećam da bi on to učinio
3 osobno, nego bih ja to učinio.

4 P: Dakle, uolikoj mjeri je bio Vaš posao, odnosno, Vaša funkcija da
5 budete savjetnik Smithu, Baxteru ili Nicolaiju, da je to zapravo pritužba ljudi
6 s kojima ste Vi u vezi i da netko, da nešto treba s tim u vezi učiniti? Ili sam
7 ja možda krivo shvatio Vašu ulogu?

8 O: Mislim da Vi donekle shvaćate krivo moju ulogu. Da, mi jesmo
9 savjetovali, kako sam već rekao, general Smith je bio osoba koja, bio je čovjek
10 koji zna kamo zapravo smjera. On je bio izuzetan čovjek s kojim se moglo
11 izuzetno dobro raditi. Bilo je i sastanaka na koje bih ja došao sa nekim
12 prijedlogom. Sjećam se da je jednom odluka koja je donesena, bila potpuno
13 suprotna od prijedloga koji sam ja dao, ali ja sam i dalje mislio da je moj
14 doprinos na tom sastanku relevantan. Dakle, ničega nije bilo u stilu
15 zapovijedanja što bi zapravo dovelo do toga da se obeshrabruje davanje
16 prijedloga. Ali, katkada na razini na kojoj je on bio, kada su svi svjesni o
17 čemu se radi, svakako nisam ja osoba koja može kazati: "Vaša strategija je
18 pogrešna."

19 P: Vi ste kazali da je general Smith čovjek koji zna kamo smjera. Jeste
20 li Vi u to vrijeme znali kamo on smjera, i ako jeste, recite nam kamo?

21 O: Ne, mislim da nisam znao točno.

22 P: Prije Vašega dolaska u Žepu, jeste li bili upoznati s terenom na tome
23 prostoru?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: U širokim crtama, da.

2 P: A kad ste tamo došli, vidjeli ste kako teren izgleda. Da li biste ga
3 opisali Vijeću molim Vas?

4 O: Kao i kod velikog dijela srednje Bosne, taj prostor je jako brdovit i
5 šumovit. Kako sam već rekao, bila je jedna staza, dakle, jedan put koji je vodio
6 dolje u selo. Rijeka je tekla neposredno izvan sela, dakle tamo je bila gusta
7 šuma. I ako se dobro sjećam, dalje su bili otvoreni pašnjaci, također. Dakle,
8 bilo je prostora gdje je stoka mogla pasti.

9 P: Vi ste prihvatili u Vašem do sada datom iskazu, da protok vremena
10 svakako djeluje na Vaše sjećanje, jer je prošlo više od 12 godina od tih
11 događaja o kojima govorite?

12 O: Da.

13 P: I očigledno, Vi ste svakako sasvim adekvatno pregledali Vašu izjavu
14 koju ste dali zadnja dva dana kako biste si osvježili pamćenje?

15 O: Da.

16 P: I Vi ćete, pretpostavljam, prihvatiti da protok vremena katkada može
17 i zavarati?

18 O: Moguće.

19 P: Postavit ću Vam jedno dodatno pitanje, konkretno u vezi sa snagama za
20 brzo djelovanje koje ste spomenuli ranije. Tko je bio komandant tih snaga?

21 O: Iskreno govoreći, vjerojatno general Smith, ali...

22 P: Ali on nije htio da ljudi znaju da je on komandant snaga za brzo
23
24
25
26
27
28
29
30

1 djelovanje, može li se tako reći?

2 O: Mislim da da.

3 P: A zašto? Koliko ste Vi u to vrijeme mogli razaznati?

4 O: Pa... Da li je to bilo pravično? Naime, kao što znate, kako Vi
5 aludirate... naime, govorilo se... Vi ste aludirali na odlazak generala Smitha
6 na odmor, zatim na ulazak snaga za brzo djelovanje. Ja znam da je zamjenik
7 načelnika štaba, pukovnik Coiffet sudjelovao u pokretanju svega toga.

8 Koliko se mene osobno tiče, koliko sam ja osobno znao, ja sam mislio da,
9 kako sam već rekao je zapravo, da je Smith na kraju tog lanca veza i da se njega
10 obavještava o svemu što se događa. Dakle, on bi svakako morao znati što se
11 događa. I opet ja mogu samo nagađati o tome čega se sjećam u vezi s time što je
12 bilo tada i tamo. Ali, ja bih zapravo bio iznenađen ako se... ako su se te snage
13 stavile na teren bez njegova znanja.

14 P: Vratimo se na... par mjeseci, na dolazak tih snaga. Mislim, ispravite
15 me ako griješim, ali mislim da je to bilo u aprilu ili maju 1995. godine.
16 Sjećate se?

17 O: Ne znam.

18 P: Jeste li Vi znali da je general Smith zapravo bio zabrinut zato što
19 vozila snaga za brzo djelovanje nisu bila obojena u bijelo i nisu imala
20 obilježja UN-a?

21 O: To nije detalj kojega se sada sjećam. Ja ne znam da li je takva
22 politička odluka bila donesena ili da li je to bila želja generala Smitha?

23 P: Jeste li Vi dobili kakve upute u vezi s time što i da li uopće nešto
24 kazati snagama bosanskih Srba u vezi sa snagama za brzo djelovanje, prilikom
25 njihova dolaska u Bosnu?

26

27

28

29

30

1 O: Koliko se ja sjećam, ne.

2 P: Sjećate li se da li Vas je pukovnik Inđić, ili bilo tko drugi sa
3 strane bosanskih Srba s kojima ste imali kontakt, pitao išta o tome?

4 O: Ja se ne sjećam konkretno, no bio bih iznenađen da nisu pitali za to.
5 Ali, jednostavno se te pojedinosti ne sjećam.

6 P: I, pitanje s tim u vezi, je li vam general Smith dao bilo kakve upute
7 što im kazati u vezi s tim snagama i, ili, u vezi sa njegovim sudjelovanjem u
8 tome?

9 O: Koliko se ja sjećam, ne.

10 PREVODILAC: Svjedok nastavlja.

11 SVJEDOK: [simultani prevod] I ako mi dopustite nešto kazati, on je bio
12 viši vojni zapovjednik u Bosni i Hercegovini, dakle, stvarno to nikome ne bi
13 trebalo biti iznenađenje, da je zapravo general Smith komandirao tim snagama. A
14 sad... on svakako nije bio komandir jedinice, zato što je bio visoko u
15 zapovjednome lancu, ali sve snage koje su bile na terenu u Bosni, bile bi pod
16 njegovim vođenjem. Inače bi došlo do dvostruke linije komandiranja na terenu,
17 što bi dovelo do velikih teškoća.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pokušajmo izbjeći gradnju
19 argumentacije. Ovo je pitanje, naime, koje se tiče samo nečega, da li ste Vi
20 nešto znali ili niste znali. Vi se izgleda ne sjećate. Gospodine Josse, idemo
21 dalje.

22 G. JOSSE: [simultani prevod] Da.

23 P: Vi ste nam nešto govorili o Ukrajinskome bataljonu, i Vi ste svakako
24 imali jako loše mišljenje o Ukrajinskom bataljonu, posebno kada su pokušali
25 ukrasti Vaša vozila. Je li tako?

26

27

28

29

30

1 O: Ukrasti iz vozila?

2 P: Ne, Vi ste zapravo formirali loše mišljenje o njima?

3 O: Da. Prije toga, prije krađe iz... krađe vozila. Radilo se naime o
4 tome kakvo je stanje bilo u njihovoj bazi, koje je bilo daleko ispod standarda.
5 Ljudi su imali vremena da se bave time i da stvari drže urednima.

6 P: Da li ste Vi znali za te probleme prije Vašega dolaska u enklavu?
7 Naime, da li je to bilo nešto o čemu se govorilo, bilo službeno, bilo
8 neslužbeno, u rezidenciji, dakle o nedostacima tog konkretnog bataljona?

9 O: Ne. Ja nisam siguran da li je itko bio u Žepi i da li se vratio i
10 rekao, ti ljudi baš nisu u skladu s normama. Ja mislim da bi se moglo reći da je
11 zapravo postojao jedan određeni stupanj arogancije, ili kako bismo to već
12 nazvali, te da se vjerovalo da su snage NATO pakta daleko bolje nego druge. Da
13 to jednostavno, da jednu ulogu u tome igra i nekakav vojnički ponos, da se kaže,
14 mi smo bolji nego drugi. Da li se to zasnivalo na toj činjenici ili ne, to Vam
15 ne znam kazati. Na činjenicama ili ne, ne znam kazati.

16 P: Na primjer, kada su pokušali ukrasti nešto iz vaših vozila, da li ste
17 vi konfrontirali njihove oficire s tim u vezi?

18 O: Ne. Mislim da tom prilikom nismo.

19 P: A zašto?

20 O: Zato što nama to u to doba nije predstavljalo iznenađenje.

21 P: Što, da Vaši kolege vojnici krađu, pokušavaju krasti od Vas, ljudi
22 koji su na Vašoj strani?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Takva je bila izgleda opća situacija u bazi. Nama, da naravno,
2 predstavljalo je to razočarenje, ali sve to je, kako sam rekao, s obzirom da je
3 stanje bilo takvo kakvo je, prilično jadno. Tako da nije bilo iznenađujuće da su
4 vojnici bili toliko loše disciplinirani. I ako uzmete u obzir ozbiljnost
5 situacije u kojoj smo se našli, ako netko počne krasti nešto iz *land rover*-a, a
6 da ne uzme ništa, ipak nije značilo puno.

7 P: Da li Vam je Ukrajinski bataljon bio u mogućnosti dati ikakve podatke
8 o vojnoj operaciji bosanskih Muslimana, odnosno njihovih snaga u enklavi?

9 O: Pretpostavljam da su morali biti u mogućnosti dati informacije, ali
10 ne sjećam se detalja s tim u vezi.

11 P: Pogledajmo dokument 6D81 molim Vas. Gospodine Dibb, ovo je prvi od
12 jednoga niza dokumenata na B/H/S-u kako mi nazivamo jezik ovdje, kojeg ću Vam ja
13 sada pokazati. Ovo... za većinu dokumenata imamo prijevod, naravno, na Vama
14 ovisi želite li pregledati dokument kao izvornik ili prijevod.

15 Ovaj konkretni dokument je dokument od 2. jula 1995. godine, od
16 gospodina Gusića ili Gušića, načelnika veze u Žepačkoj brigadi, a upućen je 28.
17 diviziji, odnosno načelniku veze divizije. Točka 5 kaže : "većih problema u radu
18 nema. Mali problem je taj što smo promijenili lokaciju CV, centra veze, zbog
19 agresorskog granatiranja u bolnički podrum, pa je kvalitet veze dosta loš."

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Jeste li Vi znali da se išta takvo dogodilo, drugim riječima, da su
2 bošnjačke snage premjestile svoj centar veze u bolnicu?

3 O: Ne. Ja to nisam znao.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse, naredna pauza je u
5 12.30, ali ako želite ranije da napravimo pauzu, molim da nas obavestite.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

7 P: Molim Vas da sada pogledate 6D82. Ovo je ponovo isti jezik, ali radi
8 se o srpskom dokumentu od potpukovnika Kosorića. Upućen između ostalog Glavnom
9 štabu, isto tako isturenom komandnom mestu Drinskog korpusa. Na dnu prve
10 stranice, na engleskom, nalazi se opis u kome stoji: "Već 4 dana Muslimani daju
11 do znanja da su prisutni", i onda se tu nabrajaju razne vrste oružja. Ja to neću
12 da Vam čitam. Možda možete Vi to sami da pročitate i da mi kažete da li Vam je
13 bilo poznato da se ta vrsta oružja koristi i da li je na raspolaganju Žepačke
14 brigade?

15 O: Pa, mogu da kažem da ja lično nisam znao, niti sam bio obavešten
16 tačno o tome šta je Žepačka brigada imala sa sobom. Ta vrsta oružja je bila
17 prilično uobičajena širom Bosne u to vreme i imala je vojska, to jest Armija
18 BIH. Na određeni način ovim izbegavam odgovor. Ne mogu da se setim. Mislim da ja
19 nisam konkretno znao da su to imali, ali me i ne iznenađuje ako to i pročitam.

20 P: I moje poslednje pitanje pre pauze je sledeće. Da li Vam je bilo
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 poznato kada ste stigli u Žepu, u kojoj meri je bilo teških bitaka između VRS-a
2 i Armije BIH?

3 O: Pa, mislim da mi je bilo poznato da je postojao, da je postojala
4 eskalacija, ali mislim da bi se također moglo reći da smo tako nešto očekivali
5 da dođe do toga u enklavama koje su bile ranjive, i svi su znali zbog događaja u
6 Srebrenici da su enklave... Da, siguran sam da nam je bilo poznato da se sukob
7 razvija ka nečemu i nije nas iznenadilo kada smo saznali da je Žepa pala.

8 P: Ali, konkretno, onih dana pre nego što ste Vi stigli... hoću da kažem
9 da je bilo teških bitaka. Da li ste Vi znali za to? Da li su Vam Ukrajinci to
10 rekli?

11 O: Pa, jednostavno se ne sećam. Pretpostavljam da jesmo, ali jednostavno
12 se ne sećam.

13 P: Možemo sada da idemo na pauzu, časni Sude.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam gospodine Josse, Hvala
15 gospodine Dibb. Sada idemo na pauzu od 20 minuta.

16 ... Početak pauze u 12.24h

17 ... Sjednica nastavljena u 12.49h

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse, izvolite i planirajte
19 da završimo negde oko 13.30h.

20 G. JOSSE: [simultani prevod] U redu. Hvala, časni Sude.

21 P: Gospodine Dibb, Vi ste aludirali na činjenicu da kada ste bili u
22 Žepi, bilo Vam je poznato da je u toku, da su u toku borbe. Čak i nakon što su
23 otišli civili?

24 O: Onoga čega se sećam je to da je bilo malokalibarske vatre, e sad
25
26
27
28
29
30

1 ne mogu da se setim da li je to bilo onih dana dok su civili još bili tu, ili je
2 to bilo u periodu nakon toga. U svakom slučaju, bilo je malokalibarske vatre,
3 što ne znači da je to bilo upereno na nekoga.

4 P: U stvari, šta hoćete da kažete, da se ne sećate tačno kada je to bilo
5 i ne sećate se da li je bilo išta drugo osim malokalibarske vatre?

6 O: Da, tako je.

7 P: U redu. Time smo rezimirali ovo što ste upravo rekli.

8 O: Da, tako je.

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Molim da pogledamo dokument 6D136. Molim da
10 se dokument pomeri na dole. Molim da pogledamo narednu stranicu. Paragraf D na
11 dnu stranice.

12 P: Ovo je sitrep izveštaj od 30. jula i vidimo da se tu kaže: "Najnovije
13 stanje iz Žepe, 4 posmatrača UN-a su ostala u žepačkom džepu i održavaju redovnu
14 vezu sa štabom posmatrača UN-a u Sarajevu." Da li znate tko su bila ta 4
15 pripadnika?

16 O: Ne, ne znam.

17 P: Nastavljamo: "Poseban izveštaj će biti pušten kroz mrežu MIO kojima
18 će se pokriti detaljne informacije koje je dobio tim u Žepi. Tim se trenutno
19 nalazi na posmatračnici 2 i ograničen je na ovu lokaciju otkako su došli u džep.
20 Tim je izjavio da je francuska delegacija ušla u grad Žepu danas i potvrdili su
21 da..."

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim da se krene na sledeću, da se
23 pređe na sledeću stranicu.

24 G. JOSSE: [simultani prevod]

25 P: "Potvrđuje da je oprema posmatračke misije UN-a još uvek sa
26 ukrajinskom četom. Pokušat će se da se oprema izvuče 31. jula. Tim izveštava

27

28

29

30

1 da je čuo intenzivno granatiranje 29. jula, 23 eksplozije, 8 rafala iz
2 automatske puške i 4 do 6 izlazne granate. Ali nije mogao da potvrdi tačke
3 gađanja i mesta gde je municija pala." To se odnosi na 29. juli?

4 O: Da. Tako je.

5 P: A to znači nije samo pešadijska vatra?

6 O: Da. Tako je. Govorimo o artiljeriji i minobacačima.

7 P: A niste znali da se to dešavalo dok ste bili u džepu?

8 O: Ne. Ne sećam se toga.

9 P: Jer ja hoću da kažem da Vi ne možete o tome da komentarišete, hoću da
10 kažem da je bilo teških borbi još uvek u onim delovima enklave 29. jula, nakon
11 što su civili otišli.

12 O: Da. Moguće je, ali ja to ne mogu da potvrdim.

13 P: Gospodine Dibb, Vi ste svedočili o tome da se sećate da ste onda...
14 do tada postali svesni događaja u Srebrenici. I dalje ste rekli da ste smatrali
15 da je civilno stanovništvo u Žepi također bilo upoznato s tim. S kim ste o tome,
16 tada razgovarali?

17 O: Ne sećam se. Ako sam znao, onda sam znao za to, zato što je to došlo
18 odozgo iz višeg izvora, i onda je to filtriralo dole do mene. A nije od mene
19 krenulo na gore.

20 P: Rekli ste: "Da sam bio upoznat s tim." Zašto ste upotrebili reč ako
21 sam, ili da sam?

22 O: Pa, ne sećam se kada sam ja saznao za ove incidente, koliko se
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sećam, ja jesam znao za to pre nego što sam došao u Žepu. Prilično sam siguran
2 da sam znao za to pre nego što sam došao u Žepu. I, to je u stvari bio deo ideje
3 zašto smo uopće bili upućeni tamo, zbog toga što je nešto otišlo, nije prošlo
4 kako treba u Srebrenici i trebalo je da se spreči da se čitava stvar ne ponovi u
5 Žepi.

6 P: Da li ste imali bilo kakav razgovor o tome sa generalom Smithom ili
7 potpukovnikom Baxterom?

8 O: Ne, ne sećam se.

9 P: Kad ste se vratili u Sarajevo, mislim da ste Vi izvestili o tome što
10 ste videli? To je bilo 3. avgusta u komandi BH?

11 O: Da, tako je.

12 P: Da li ste spomenuli ono što Vam je poznato šta se dogodilo sa
13 muškarcima iz Srebrenice, tokom tog razgovora?

14 O: Ne znam.

15 P: Da li postoje bilo kakve beleške sa tog raporta?

16 O: Verovatno ne, ja mislim da jednostavno nakon tog događaja sam podneo
17 usmeni izveštaj.

18 P: Da se vratimo na vreme kad ste bili u enklavi, da li ste o ovim
19 razgovarali sa Ed Josephom?

20 O: Ne sećam se.

21 P: Vi ste s njim tesno sarađivali?

22 O: Da i ne. Rekao bih da su Ed i Viktor donekle vodili stvari, a ja sam
23 više bio na terenu, bavio sam se detaljima da bi bio siguran da su se stvari
24 odvijale kako treba, ukrcavao ljude u vozila... I, razgovarali smo o onome što
25 je bilo relevantno.

26

27

28

29

30

1 P: Pa nezamislivo je da Vi znate za ono što se desilo sa muškarcima u
2 Srebrenici, a da Ed Joseph ne bi za to znao. Da li se sa tim slažete?

3 O: Pa, verovatno da.

4 P: Ja tvrdim da možda grešite o ovome i da zbog vremena koje je proteklo
5 možda pamćenje želi da Vas prevari, da u stvari tada nije bilo jasnih
6 informacija o tome šta se desilo tim nesretnim muškarcima u Srebrenici?

7 O: Ako imate dokument da to tako i dokažete, možda to jeste tako. Ako
8 nije bilo jasnih informacija, onda još uvek postoji mogućnost da je bilo sumnji
9 da se nešto desilo i možda se radilo o tome da je bila sumnja da se nešto takvo
10 desilo. Ali, meni je vrlo jasno da je odluka da se različiti tim, to jest drugi
11 tim pošalje u Žepu, se zasniva na tome da ili je postojalo saznanje ili sumnja
12 da se nešto desilo.

13 P: Tada, u to vreme, da li Vam je bilo poznato koliki su udeo muškarci
14 iz Srebrenice imali u razgovorima? To jest, koliko je to bila tema razgovora,
15 bilo na lokalnom nivou, to jest - mislim da to ime nije pomenuto - radilo se o
16 lokalnom civilnom vođi i Mladiću, ili na nacionalnom nivou između Izetbegovića,
17 Muratovića i bosansko-srpskog rukovodstva?

18 O: Pa, ponovo govorimo o redosledu događaja. Ali, u svakom slučaju je to
19 bila tema o kojoj se jeste govorilo, ja sada ne mogu da kažem da li se o tome
20 razgovoralo između Izetbegovića i Muratovića i Smitha.

21 P: Da, ali je postalo to tema i zbog toga smo svi ovde.

22 O: Da. Tako je.

23 P: Šta ste Vi u to vreme znali? U redu, čuli ste i možemo da
24
25
26
27
28
29
30

1 nastavimo dalje.

2 Sljedeće pitanje u vezi s kojim bih Vam postavljao pitanja, sljedeća
3 tema o kojoj bi postavljao pitanja, odnosi se na pljačku i na neka od onih
4 razaranja koje ste vidjeli. Vi ste, naime, opisali uspješna nastojanja
5 starješina vojske Republike Srpske da spriječe ulazak svojih snaga u enklavu dok
6 se ne izvrši evakuacija civila?

7 O: Da.

8 P: Vi ste i opisali da ste vidjeli ulazak vojske nakon toga, te da ste
9 vidjeli kako pljačkaju i pale neke objekte. Je li tako?

10 O: Da.

11 P: Ja bih Vam pokazao nekoliko dokumenata s tim u vezi, i rekao bih i
12 Vama, i cijenjenim sucima. Časni Sude, ovi dokumenti koje ću pokazati nisu
13 prevedeni. Ja ne znam može li svjedok čitati kratke izvratke u vezi s kojima bih
14 htio postavljati pitanja i može li se to dopustiti tako da se... Da li da ih
15 pročita na glas, tako da se to onda prevede? Ali ako svjedok ne može to
16 pročitati, onda ću...

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dovršite, dovršite.

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Ako svjedok ne može, ja bih predložio u ime
19 Obrane generala Gvere sljedeće, da moj pravni asistent pročita relevantne
20 dijelove pa da se oni onda prevedu.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Josse. Gospodine
22 Thayer?

23 G. THAYER: [simultani prevod] Pa imam ja treći prijedlog. Ja sam upravo
24 dobio ovaj, ovu kopiju, dakle popis od maloprije. Ja ne znam da li bi bilo
25 moguće dati jedan primjerak sudskim prevoditeljima tako da oni

26

27

28

29

30

1 pročitaju to direktno, umjesto da se ide kroz još jednu razinu?

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Oni jesu dobili jedan primjerak.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali ja mislim da se neće čitati
4 cijeli dokument. Mislim da se radi o nekim dijelovima.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Samo neki dijelovi koje treba pročitati.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, bilo bi dobro da Vaš pravni
7 asistent pročita relevantne dijelove i mislim da bi to bilo sasvim dobro.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja bih htio pokazati taj dokument na
9 grafoskopu, za početak. Također bih zamolio da se svjedoku da jedan primjerak
10 tog dokumenta.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse, kažete da dokumenti
12 nisu prevedeni, a jesu li u elektronskoj sudnici?

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Ovaj nije, a ostali jesu.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo malo gospodine Josse zato što još
15 uvijek treba podesiti grafoskop.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Gospodine Dibb... Časni Sude, mogu li
17 nastaviti? Ja bih samo htio uvesti dokument. Svjedok ima pred sobom dokument.

18 P: ovo je naređenje, zar ne gospodine Dibb? Vidimo riječ "naređujem"

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 negdje osam redaka... u osmome retku na prvoj stranici. Navodno je to dokument
2 generala Mladića od 30. jula 1995. godine. U desnom donjem uglu izgleda rukom da
3 je napisano da se šalje komandi Drinskoga korpusa. Slažete li se s ovim što sam
4 upravo rekao?

5 O: Dajte mi molim Vas trenutak da ga pogledam. Da, ja bih svakako htio
6 vidjeti, ili da mi se prevede veći dio dokumenta, ali uglavnom to je to.

7 P: Da, također se slažete s time da prije riječi "naređujem", stoji uvod
8 koji zapravo kaže da navodi kakva su zaduženja određenih jedinica VRS-a u
9 ratnome stanju. Je li tako? Zatim se spominju /nerazgovjetno/.

10 O: Pa bilo bi dobro da mi se to pročita.

11 P: Molim da se to i učini, časni Sude.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite. Molimo čitati polako radi
13 prijevoda, Hvala.

14 G. SLADOJEVIĆ: "Na osnovu člana 175. Zakona o vojsci i Odluke
15 predsjednika Republike o proglašenju ratnog stanja, broj 01-1473/95, od 28. jula
16 1995. godine, a u cilju obezbeđenja uslova za potpuno i najefikasnije
17 izvršavanje borbenih zadataka jedinice vojske, naređujem..."

18 G. JOSSE: [simultani prevod] I dalje od uvoda, zanima nas točka 6 koja
19 je na prvoj stranici ovoga dokumenta; kasnije ćemo se baviti točkom 7

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 koja je na slijedećoj stranici, ali sada bih Vam skrenuo pažnju na ovu točku i
2 zamolio bih da se ona pročita.

3 G. SLADOJEVIĆ: "Zabranjuje se iznošenje materijalnih dobara iz ratnih
4 zona, bez obzira na vlasništvo, na vlasništvo i poreklo, bez posebnog odobrenja
5 pozadinskog organa, komadni, korpusa.

6 Naročito iz onih dijelova iz kojih je došlo do iseljavanja i evakuacije
7 civilnog stanovništva. Materijalna dobra koja se pokušaju izneti iz ratne zone
8 bez posebnog odobrenja pozadinskog organa, komandi, korpusa, oduzimati odmah i
9 predavati ih na čuvanje na lokacijama koje odredi komanda korpusa u saradnji sa
10 ratnim predsedništvom općine.

11 O oduzetim materijalnim dobrima izdavati potvrde o privremeno oduzetim
12 predmetima. Pooštriti kontrolu prevoza robe i putnika u tranzitu, a u slučaju
13 oduzimanja robe i predmeta čije je poreklo sumnjivo, licima od kojih su oduzeta,
14 izdavati potvrde o privremeno oduzetim predmetima."

15 Tačka 7. "Zabranjuje se u ratnim zonama, klanje prikupljene stoke i
16 njeno otuđivanje po bilo kom osnovu. Komande jedinica vojske će u saradnji sa
17 ratnim predsjedništvima opština izvršiti prikupljanje napuštene stoke i drugih
18 materijalnih dobara. A u opštinama u kojima je iseljeno ili evakuisano
19 stanovništvo, organizovat će ishranu stoke i zaštitu svih materijalnih dobara."

20 Tačka 18, posljednja strana dokumenta...

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo malo. 8 ili 18?

22 G. JOSSE: [simultani prevod] 18.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle trebamo okrenuti još koju
2 stranicu.

3 G. SLADOJEVIĆ: "Protiv lica koja ne budu izvršavala dužnosti iz ovog
4 naređenja, pokrenuti krivični postupak pred nadležnim vojnim sudom."

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse, izvolite.

6 G. JOSSE: [simultani prevod]

7 P: Gospodine Dibb, biste li se složili da je ovo što ste upravo čuli,
8 bilo naređenje da se ne radi ono što ste Vi vidjeli?

9 O: Da. Da. Bilo bi lijepo vidjeti, no iz toga implicite proizlazi. Bilo
10 bi lijepo vidjeti na engleskom napisano da se recimo stoku treba prikupiti i
11 paziti na nju. Moje pitanje bi bilo, što se dogodilo sa svime nakon što su svi
12 otišli?

13 P: Vi ste opisali da to, ono što ste Vi vidjeli nije u skladu s ovim
14 dokumentom, zar ne?

15 O: Ja sam vidio kako se stvari krcaju u vozila i odvoze. Dakle, stoka,
16 električni aparati i pokućstvo i tako dalje. Apsolutno, ne nije uopće sporno da
17 se to dogodilo.

18 P: Prije nego što zaključim, zamolio bih Vas da pogledate i neke izvadke
19 dnevnika ili operativnog dnevnika jednog drugog svjedoka sa ovog suđenja. On se
20 zove pukovnik Trivić. Da li ste ikada na njega naišli?

21 O: Ne sećam se.

22 P: On je bio komandant Romanijske brigade i on je u više navrata bio
23 prisutan u Žepi i sudjelovao je u borbama tamo. Ovo je zapravo još jači
24 dokument, još teži dokument jer je pisan rukom, i to na ćirilici. To je

25

26

27

28

29

30

1 dokazni predmet 2D125, časni Sude. Ono što se dogodilo, zapravo, časni Sude je
2 da je jedan dio toga dokumenta već u spisu kao dokazni predmet, a drugi dio se
3 prevodi.

4 Na žalost, ono što mene zanima još nije prevedeno. Da li, bez obzira na
5 to da li je on tehnički već u spisu ili ne, možda nije važno. Prva stranica je
6 zapravo, molim Vas, 62. stranica tog dokumenta. Ovo je izvadak, znam da se još
7 dobro ne vidi, od 26. jula. Samo trenutak, molim Vas. Ja ću gospodina
8 Sladojevića zamoliti da nam pročita jedan kraći dio ovoga dokumenta.

9 G. SLADOJEVIĆ: "Najstrožije zabranjujem paljenje kuća." Taj paragraf se
10 nalazi pored znaka uzvika.

11 G. JOSSE: [simultani prevod]

12 P: Možete li to potvrditi? Ja Vas ne bih htio dovoditi u neugodan
13 položaj, ali ne znam da li je Vaše znanje jezika dovoljno dobro.

14 O: Ja baš i nisam najjači u čitanju ćirilice, ali na osnovi prijevoda
15 vidim da piše zabranjeno. Da. Da tu piše, ali kuće su i dalje bile paljene.

16 P: Kada je to bilo, u kom trenutku su paljene kuće?

17 O: U samome gradu, rekao bih, od onoga dana kada su otišli zadnji ljudi,
18 zadnji njegovi stanovnici. Ja se sjećam da sam otišao pješke do mosta i da sam
19 osjećao vrućinu iz kuća koje su bile u plamenu dok sam išao cestom. Isto tako se
20 sjećam da sam tamo sjedio i da sam pitao vojnike zašto se to događa, odnosno
21 zašto su to učinili. A čulo se kako pucketa vatra i kako drvo puca dok gori.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Jedan od njih je rekao, slušaj kako pucketa, mine su kući /sic/, što je bila
2 potpuna besmislica. I netko drugi je rekao da svakako to pucketanje nije mina
3 koja je eksplodirala. A netko je rekao: "pa mi smo ih spalili zato što su borbe
4 gotove." I to se jednostavno dogodilo, nema nikakve sumnje što se mene tiče.

5 P: Pogledajmo još jedan izvadak na 65. stranici, toga istoga datuma.

6 G. SLADOJEVIĆ: "9 časova i 45 minuta. Naređenje komandanta Drinskog
7 korpusa da najstrožije zabranjuje paljenje kuća. Odgovorni komandanti brigada."

8 G. JOSSE: [simultani prevod]

9 P: Dakle, *prima facie*, ni ta naredba nije izvršena?

10 O: Tako je.

11 P: I završni izvadak je na sljedećoj stranici, mislim da se odnosi na
12 sljedeći dan. Stranica 66., 27. jul, i to pri dnu stranice.

13 G. SLADOJEVIĆ: "U 10 časova i 30 minuta paljenjem kuća obeležena linija
14 brigade."

15 O: Bojim se da nisam razumio, znači li to da se to događa?

16 G. JOSSE: [simultani prevod]

17 P: Pa mi ćemo se zaustaviti na onome što tu piše i što je prevedno, ali
18 pitanje bi bilo sljedeće. Da li bi paljenje određenih objekata moglo biti
19 dijelom vojne taktike, bilo koje od strana u bitci?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Mogu li tražiti pojašnjenje, što mislite kada kažete "nekih
2 objekata"?

3 P: Bilo čega.

4 O: Mislite kuće?

5 P: Kuće.

6 O: Kao što znamo svi, to je bilo prilično uobičajeno. Da kada se sela
7 napuste - da ih se spali do temelja. Ili da se neke kuće spale do temelja. U
8 ovome slučaju, a stvarno ne mogu kazati zato što ja, po mojoj vojnoj procjeni,
9 nije bilo nikakvoga taktičkog razloga da se spaljuju kuće. Pitanje koje se
10 nameće je, da li je postojao neki strateški razlog tome, ili da se radilo o
11 čistoj nedisciplini. Ali ja ne vidim nikakvu taktičku korist koja bi se postigla
12 paljenjem kuća.

13 P: Koja je razlika između taktike i strategije?

14 O: Taktički bi značilo da se dobije ta konkretna bitka. Dakle, recimo,
15 zauzimanje žepe. Žepa je bila zauzeta. Ja mislim da paljenje te kuće ne bi
16 nikako predstavljalo, nikako ne bi dalo /nerazumljivo/ paljbenu područje kako bi
17 se potisla neprijateljska paljba ili tako nešto. Međutim, strateški bi bilo, na
18 primjer, kada recimo želite to mjesto učiniti takvim da se više u njemu ne može,
19 da se u njega ljudi više ne mogu vratiti. Dakle ja ne vidim taktičkoga razloga
20 za tako nešto, a da li je postojao strateški razlog - ne znam. Dokument kojega
21 smo vidjeli ranije, pokazuje jasno da postoje naređenja da se to ne smije
22 činiti, ali se činilo.

23 P: Jeste li možda došli do toga da se radilo o politici spaljene zemlje
24 u vezi sa povlačenjem Bošnjaka od tamo?

25 O: U cijeloj zemlji ili u žepi?
26
27
28
29
30

1 P: Žepi. Ali ako imate iskustva iz cijele zemlje koje bi Vam pomoglo,
2 recite sucima.

3 O: Vjerojatno se situacija razlikovala od jednog do drugog mjesta. Na
4 nekim mjestima, rekao bih zapravo, na svim stranama donekle, sela jesu bila
5 sravnjivana sa zemljom. No, ono što ja ne mogu reći je, da li je to naredba koja
6 je došla, recimo od generala Mladića, ili su to učinili, ili je to učinjeno
7 razini lokalnih zapovjednika. No, nije bilo neuobičajeno da se naiđe na potpuno
8 razorena sela, i da se zna, i da se vidi da su neka oštećenja nastala kasnije.

9 Isto tako ono što mi se čini da se sjećam je bilo da se govorilo o
10 smještaju prognanih bosanskih Srba u sela. I ako se prati, ako se ide tom
11 logikom, onda ne bi imalo smisla spaliti čitavu Žepu. Ako je postojao plan da se
12 raseljene osobe tamo nasele.

13 P: A da li bi to možda bio razlog za Bošnjake u povlačenju? Da oni,
14 naime, zapale vlastitu imovinu, znajući da će je morati napustiti. Ima li smisla
15 u tome?

16 O: Ja mislim da je to nezamislivo da bi se tako dogodilo. Zato što u
17 trenutku kada se to počelo događati, radilo se o kućama u gradu koje su
18 spaljivane, a snage bosanskih Srba, plus grčki plaćenici i drugi, su bili u
19 gradu. Dakle, nezamislivo mi je da su u tom trenutku bosanski borci u gradu
20 palili kuće.

21 P: A u brdima?

22 O: U brdima, statistički gledano to bi bilo moguće. Ali, jedino po
23
24
25
26
27
28
29
30

1 mom iskustvu da ja znam da su ljudi odlazili i palili kuće, bilo je... radilo se
2 zapravo o srpskome stanovništvu koje je napuštalo Sarajevo nešto kasnije. Tada
3 su bile kuće po brdima u plamenu. Događalo se, dakle, i to. General Baxter,
4 odnosno, pukovnik Baxter u svom izvještaju govori o tome. Ali, moje mišljenje je
5 da je to... da to nije vjerojatno. Dakle, ja bih, ja mislim da kada su... dakle,
6 kada je došlo do borbi, da imamo snage koje napadaju selo i onda bi ljudi
7 jednostavno pobjegli od tamo. Oni bi došli tamo i zapalili stvari i dodali...
8 još dalje tome /sic/, kada smo mi došli, dakle, u Žepu, rekao sam da je bilo 50
9 do 80 ljudi u gradu. Sljedećih nekoliko dana su ljudi počeli dolaziti u većem
10 broju.

11 Dakle, ponovno, radilo bi se o nagađanju. Da li su došli iz svojih kuća
12 ili su došli iz šume? Ja jednostavno ne znam. Neke od kuća koje su ranije bile
13 zapaljane smo vidjeli još prvoga dana. Ali, one koje su bile u samoj Žepi, za
14 njih sam apsolutno uvjeren da su to učinile snage bosanskih Srba.

15 P: U vezi ovog posljednjeg izvoda, hoću da Vas pitam sledeće. Da li se
16 to možda odnosi na Žepačku brigadu koja je bila u povlačenju, i da je ona palila
17 kuće dok je se povlačila u suprotnom pravcu? Da li tu ima nekog... neke strateške
18 ili taktičke svrhe?

19 O: Možemo li to novo da pročitamo?

20 P: Da, ja ću pročitati šta kaže prevod. Kaže "U 10.30h paljenje kuća i
21 linija brigade."

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Da li ste čuli to što je prevodilac rekao?

2 O: Da. Da se obeleži linija brigade tako što bi se kuće palile.

3 P: Da.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer, izvolite.

5 G. THAYER: [simultani prevod] Prvo, mora da se postavi osnova i, iskreno

6 govoreći, nisam siguran da li je to učinjeno. Zato što ja taj dokument nemam

7 ovde. Obavestili su nas pre nekoliko minuta da će koristiti taj dokument. Ali,

8 ako mora prvo da se postavi temelj, da kažemo o čijoj brigadi govorimo. Ne znamo

9 o kome govorimo, da li govorimo o srpskim ili bošnjačkim snagama. Mislim da ako

10 odemo dalje, da to poziva nagađanje.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse, izvolite.

12 G. JOSSE: [simultani prevod] U redu, časni Sude, ja ću da nastavim

13 dalje. Samo mi treba trenutak.

14 Mi nemamo više pitanja za ovog svedoka.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam gospodine Josse.

16 Molim Vas da mi kažete šta planiraju drugi timovi Odbrane? Gospodine Živanoviću,

17 rekli ste da Vam treba 15 minuta. Da li Vam to treba?

18 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ne, časni Sude, ja neću unakrsno da

19 ispitujem ovog svedoka.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam. Gospodo

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Nikolić, Vi ste tražili 15 minuta. Da li ćete Vi unakrsno ispitivati ovog
2 svedoka?

3 GĐA. NIKOLIĆ: Hvala, časni Sude, ja neću imati pitanja za ovog svedoka.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam. Gospodine
5 Stojanoviću, Vi ste tražili 10 minuta.

6 G. STOJANOVIĆ: Da, i obavijestili smo, časni Sude, da nećemo imati
7 pitanja za ovog svjedoka naknadno.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Stojanoviću. Gospodine
9 Ostojiću, Vama je trebalo 30 minuta.

10 G. OSTOJIĆ: Da, otprilike 30 minuta.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Imamo 7 minuta, dajte da
12 počnemo.

13 Unakrsno ispituje g. Ostojić: [simultani prevod]

14 P: Dobar dan.

15 P: Gospodine Dibb, ja sam gospodin John Ostojić i ja zastupam Ljubišu
16 Bearu. Želim da Vam postavim nekoliko pitanja.

17 Kada ste Vi bili u Tuzli u julu 1995. godine, mislim da ste rekli da ste
18 tamo bili 14-tog. Da li je to tačno?

19 O: Da. Jasno se sećam da sam tamo bio za dan Bastilje.

20 P: Da, i Vi ste bili tamo do 16., nisam siguran koji je bio Vaš odgovor?

21 O: Pa, nisam ni ja siguran. Mislim da sam gotovo siguran da je put do
22 Kladnja bio nekog drugog dana. Možda 15. ili 16.

23 P: Kakav je bio Vaš odnos sa osobom iz civilnih poslova? Da li ste
24
25
26
27
28
29
30

1 razmenjivali informacije?

2 O: On nije bio direktno linija po kojoj sam ja podnosio izveštaje. Tako
3 da ja nisam namerno njemu ne govorio stvari, ali ja sam podnosio izveštaje do
4 kancelarije generala Smitha. Tako da ono što bi prošlo dole niže ne bi bilo,
5 recimo, da sam ja njemu lice u lice podnosio izveštaj. Ali, radilo se o prilično
6 bliskom timu unutar komande BH.

7 P: I Vi ste bili sa gospodinom Josephom u Žepi?

8 O: Da.

9 P: I možete li da mi date datume, da li je to bilo 20. do 25. jula?

10 O: U Žepi?

11 P: Tako je.

12 O: Da. Na osnovu moje prethodne izjave, to je bilo od 25. do 2. augusta.

13 P: I gospodin Joseph je celo vreme bio tamo s Vama?

14 O: Ne sećam se kad je otišao i ne sećam se da li je ostao nakon što su
15 poslednji civili otišli.

16 P: Da li se sećate da ste gospodina Josepha videli 14. jula u Tuzli?

17 O: Ne sećam se.

18 G. OSTOJIĆ:[simultani prevod]

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Vi ste tokom glavnog ispitivanja rekli da ste primili informacije o
2 masakru u Srebrenici. Možete li nam reći od koga ste dobili te informacije?

3 O: Ne sećam se od koga smo to prvi put čuli.

4 P: Tko je to mi? Ja Vas u stvari pitam.

5 O: Pa, mi u glavnom štabu UNPROFOR-a, a ja lično ne sećam se odakle je
6 stigao prvi izveštaj.

7 P: Da li ste od gospodina Josepha saznali da već 17. jula, muškarci,
8 bosanski Muslimani, beže iz Srebrenice i da stižu u Tuzlu, nakon patnji od
9 nedelju dana?

10 O: Teško je to definitivno reći. Još jedanput, poznato mi je da neki
11 ljudi jesu prošli.

12 P: Od koga ste Vi dobili to saznanje?

13 O: Ne znam.

14 P: Kada ste to saznali?

15 O: Nisam siguran.

16 P: Da li znate da li je gospodin Joseph sa Vama ikada podelio
17 informaciju da su neki muškarci iz Srebreničkog kraja stigli, a da su posmatrači
18 UN-a i službenici za civilne poslove i drugi, prijavili i opsiali da se radi o
19 pet do šest hiljada koji su prešli u drugu komandu BiH?

20 O: Pa ne sećam se toga. Ali takve informacije su verovatno prosleđivane
21 tokom jutarnjih redovnih sastanaka. Takozvane jutarnje molitve.

22 P: Kad kažete jutarnja molitva, mislite na svoje rane jutarnje sastanke?

23 O: Da. Tako je.

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: Da li je general Smith znao za to?
- 2 O: Ne znam.
- 3 P: Te informacije, da li su to smatrane kritičnim informacijama na
4 osnovu kojih bi on dobijao informacije o ratnom stanju?
- 5 O: Da. Tako je.
- 6 P: I ako ne dobije takve informacije, onda bi to dovelo do
7 dezinformacija, zar ne?
- 8 O: Pa, to bi otežalo njegov posao. Da donosi dobro utemeljene uloge.
- 9 P: A tko je bio Vaš sagovornik, to jest, tko je bio ona osoba iz Vaše
10 kancelarije, koja je imala kontakte sa Armijom BiH?
- 11 O: Kapetan Bliss.
- 12 P: Da li znate koliko je kapetan Bliss pokušavala da dobije informacije
13 o tome gde se nalaze bosanski muškarci iz Srebrenice, ili u kom su stanju?
- 14 O: Ja to ne znam.
- 15 P: Kada su razni sektori ili jedinice slale telegrame u Sarajevo ili u
16 Zagreb, da li bi Vi i general Smith redovno dobijali kopije tih izveštaja?
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 O: Mislite na telegrame koji dolaze odakle?

2 P: Recimo iz kancelarije za civilna pitanja ili od Kena Bisera, koji je
3 bio viši oficir za civilna pitanja, na primjer?

4 O: Pa ne znam da li bih ja video sve te poruke. Definitivno ne bih.
5 General Smith bi video neke od njih. Ali, pretpostavljam da je tih poruka bilo
6 toliko da ne bi sve on to video. Ali, opet nagađam.

7 P: Ključna stvar za generala, kao što je bio general Smith, nije
8 potrebno da on vidi sam telegram, ali barem da bude o tome obavešten. Zar ne?

9 O: Da. Kada je u pitanju kritični, ključni sadržaj nekakvih dokumenata.
10 Važni sadržaj. Da.

11 P: Da Vam brzo pokažem ovaj dokument od 17. jula 1995. godine.
12 Molim sudskog poslužitelja da nam pomogne. Imamo broj, to je 1D00374.
13 Molim da se to prikaže u elektronskoj sudnici. Za par minuta koliko nam je
14 ostalo vremena. Da li mogu da postavim ovo pitanje?

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko Vam treba vremena?

16 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Za pitanje mi treba 15 sekundi.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Izvolite.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Molim da opišete naslovnu stranu?

2 O: Naslovna strana, to je dokument Ujedinjenih Nacija, njihov papir,
3 čini se da je to dokument koje je poslat faxom. Ne vidim broj faxesa, transmisioni
4 broj faxesa. To je dokument od Kena Bisera.

5 P: A tko je sačinio taj dokument, nalazi se dva reda iznad njegovog
6 imena?

7 O: Izvinjavam se, ne znam gde smo.

8 P: Tamo gde ste pročitali Ken Biser.

9 O: Da.

10 P: Edward Joseph. Poslednje pitanje. Tko je na ovom spisku pojedinaca
11 trebalo da obavesti generala Smitha o važnim, relevantnim dokumentima, koji se
12 nalaze u ovom faxu koji je hitan i čiji su adresanti ograničeni?

13 O: Pa ja moram da pročitam čitavu stvar i treba nam malo više vremena za
14 to.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dajte da nastavimo sutra. Gospodine
16 Ostojiću, gospodine Dibb, mi sada prekidamo raspravu. Nastavit ćemo sa Vašim
17 svedočenjem sutra ujutro. Molim, gospodine McCloskey, da budete sigurni da
18 prethodni svedok bude prisutan da možemo da nastavimo da on svedoči. Gospodine
19 Thayer, izvolite.

20 G. THAYER: [simultani prevod] Časni Sude, već smo napravili taj aranžman
21 i želim brzo samo da pokrenem jedno pitanje, jako brzo. Sud nam je naložio da
22 pružimo određene informacije u vezi daljeg izvođenja dokaza.

23 Tužilaštvo, logistički još uvek pokušavam da stupim u vezu sa nekim
24 svedocima da bi sudu mogli da damo nekakvu ideju o tome kakav će biti dalji
25 raspored i tražimo još koji dan da bi mogli da završimo čitav taj posao i da

26

27

28

29

30

1 bi mogli o tome da Vas ispravno obavestimo.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nema problema.

3 Gospodine Dibb, Vi do sutra ne treba o svom svedočenju da govorite ni s
4 kim.

5 SVJEDOK: [simultani prevod] U redu. Hvala.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala. Molim ustanite.

7 ... Sjednica završena u 13.32h.

8 Nastavak zakazan za utorak,

9 16.10.2007. u 09.00h.

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30